Kerem Işık

Aslında Cennet de Yok

öykü

ASLINDA CENNET DE YOK

KEREM IŞIK

ÖYKÜ

Aslında Cennet de Yok / Kerem Işık

Kitap editörü: Fahri Güllüoğlu
Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.

Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

Kerem Işık 1976 yılında İzmir'de doğdu. Üniversitede Kimya Mühendisliği okudu, Fizik yüksek lisansı yaptı. Öyküleri kitap-lık, Notos Öykü, Eşik Cini, Özgür Edebiyat dergilerinde yayımlandı. İzmir'de yaşıyor. Serbest çevirmenlik yapıyor.

Babama

Unut Gitsin

Adımlar görüyorum. Ayaklar. Renk renk ayakkabıların içinde gizlenen parmaklar. Bacaklar ve kollar neden sonra ilişiyor gözüme. Üst gövde ve başlarıysa görmüyorum bile. Sonsuz özgürlüğe olan inancım kadar özgür olabileceğim safsatasıyla meşgul olan bir grup insanı geride bırakıp yüzümde, ilk bakışta, yarım saat içinde en yüce utkulara ulaştığımın, en çapraşık kanunlarla düşüncelerin gizeminin çözülmesiyle sonlanacak dolambaçlı bir yola girdiğimin bilincine vardığımı düşündürecek yarı gülümser, yarı sıkıntı çeker ruh halimi yansıtan bir ifadeyle, sessizce seminer odasından çıkıyorum. Anlayıştan, bahsedilen o içi boşaltılmış değer yargılarını kavradıklarını düşünen topluluğa sempati beslemekten çok uzağım. Yalnızca tuvalete gitmem gerek. Bu davranışım, sıradan bağırsak hareketlenmelerinin bir sonucu. Umuma açık tuvaletin, günümüzde herkese eşit mesafede durulduğunu imgeleyen soğuk, kişiliksiz, porselen dünyasında (kısaca: hepinizin canı cehenneme!) kişisel bağırsak hareketlerimin edimsel bir zirveye ulaştığı o büyülü anda, bu sözde seminere hiçbir amaç gütmeden katıldığımın ayırdına varıyorum. Bu sokak arası felsefe seminerinde bulunmam tamamen rastlantısal. Başlayan yağmurdan kaçmak, gece vakti katılmam beklenen bir iş toplantısına gitmeden önce bambaşka bir sosyal ortamda neler konuşulup nasıl davranıldığını anımsama isteğimi tatmin etmek istemiştim yalnızca. Bu davranışım da, son zamanlarda anlamlandıramadığım çoğu davranışım gibi, tamamen içsel bir itkinin sonucuydu. Oysa şimdi, baldırlarımın yavaş yavaş alıştığı soğuk bir klozetin üzerinde, başımı yumruk yaptığım sağ elimin üzerine yaslamış, düşünen adam konumunda yağmur damlalarını düşünüyorum. Bu aralar sık sık yapıyorum bunu. Olur olmaz ayrıntılara takılıp kalıyorum. Çevremde olup bitenleri anlamlandırmaya çalışmak yoruyor beni. Örneğin yağmur yağarken (işte yine yağmur!) balkon penceresinin önüne geçip bulutları, yoldan koşarak geçen tanımadığım insanları, denizlikte biriken çamurlu suyu seyrediyorum. Bir yaprak mı kapıldı rüzgâra, bakışlarımla takip ediyorum gözden kaybolana dek. Ya da sarı paltolu bir kadın mı geçti koşar adım, sol bacağının her kıvrılışında paltosunun diz kapağının arkasına sıkışmasını izliyorum. Kedim Thomas'ın bıyıklarını sayıyorum her kucağıma çıkışında. Sanki biri eksik olsa kıyamet kopacak. Gece yatmadan önce kullandığım burun damlasını ikişer kez sıkıyorum burun deliklerime. Terliklerimi bitiştiriyor, çayımı saat yönünde karıştırıyorum. Vakit geçirmek için en sık yaptığım şeylerden biri de Yapıbozumcu Eşya İncelemesi adını verdiğim uydurma bir oyunu saatlerce oynamak. Gözüme çarpan ilk nesneyi alıp salondaki masif yemek masasının üzerine yerleştiriyor, perdeleri kapayıp kapıları kilitliyor, odanın zifiri karanlığa gömüldüğüne kanaat getirdikten sonra da okuma lambamı uzatma kablosuyla masanın üzerindeki nesneye doğrultup her türlü ayrıntısını inceliyorum. Ne, ne kadar gerçektir görmek istiyorum. Yakın dostlarım kaçık olduğumu söylüyor. Ne

kadar uğraş verdiysem de kurmaya çalıştığım gerçekliği bir türlü anlatamıyorum onlara. Örnek vermek gerekirse aramızdan kaç kişi şeylerin dünyasında yaşadığımızı fark etmiştir? Kaç kişi buna kafayı takıp geceler boyu gözüne uyku girmeden tavandaki gölgeleri seyretmiştir? Elinize boş bir kâğıt tutuşturup aklınıza her geleni yazmanızı istesem neye benzer listeniz?

gömlek	buzdolabı
taraklar	lamba
rüya	sinekler
sokaklar	düşünceler

İç içe yaşadığımız bu şeylerin listesi uzatılabilir. Önem sırası kabul etmez bu liste. Anlam aramaya değmez. Hangi düşüncemiz bir öncekinden daha anlamlıdır ki? Her an her şey değişebilir. Tıpkı yarım saat öncesine kadar yağmurdan kaçarken şimdi yağmurdan başka bir şey düşünememem gibi. Uzak durulan, kaçılan, zarar vereceği düşünülen şey metalaştı işte. Tenimde yağmur damlalarının ıslaklığını duyumsadığımı, onca damlanın arasında ayrıksı bir damla olduğumu, çevremdeki diğer tüm damlalarınsa bu ayrıksılığın farkında olmadan asfalta, taşa, çatılara, kuşlara, bebek arabalarının naylon tentelerine çarparak içsel enerjilerini harcamaya devam ettiklerini kuruyorum aklımda. Bu biricikleşmeye çabalayan yağmur damlalarının, sınırları giderek silikleşen dünyalarında sımsıkı sarıldıkları şemsiyeleriyle durmaksızın bir yerlere yetişmeye çabalayan insanlardan farkı, sonlu olduklarını daha baştan kabul etmiş olmaları belki de. Göz açıp kapayıncaya kadar betonda, ya da kel bir zavallının başında paralanan yağmur damlalarını özgür kılan işte bu sonluluk bilinci olsa gerek. Bu hiçbir şeye sahip olmama, hiçbir şey olmama hali. Bunu başarabildiğimde özgür olacağım. Yağmur damlaları, özgürlük ve bir tutam cogito. Bir tutam falan değil düpedüz ele avuca sığmayan bir düşünce yığını dört dönüyor aklımda. Düşünce kabızıyım ben. Aklıma gelen düşünceyi bir türlü bırakamıyorum, ondan vazgeçip olduğu yerden söküp atamıyorum. Ah, keşke oturduğum yerde –oturduğum yerin bir klozet olmadığını hayal edelim lütfen– bağırsaklarımdan mideme, ciğerlerimden beynime tüm bedenimi kaplayan düşünce kurtçukları sayesinde aklıma gelen tüm soruların yanıtına ulaşabilseydim. Ancak bu totolojiden başka bir şey olmazdı! İçimde dolaşan kurtçuklarımın ortaya attığı çözümlemelerin farklı sorunlar için yinelenmesi yahut ömürlerini tamamlayan kurtçukların haleflerinde yeniden vücut bulmaları kaçınılmaz olurdu. Sürekli aynı yerde oturduğumda meydanlardaki fıskiyelerden farkım kalmazdı ne de olsa. Her gün üzerimdeki farklı deliklerden belirli bir miktar su fışkırtıp, başka deliklerden aynı miktardaki suyu devridaim yaparak çığır açıcı fikirlere erişebilmem düşünülemez. Fıskiyeleşmekten kaçınmam gerek. Hay aksi! Nereden çıktı bu kavramlar şimdi? Delik, devridaim ve fıskiye metaforları bir klozetin üzerinde oturuyor olmamla mı ilintili? Tuvaletin giriş kapısı açılıyor. Biri daha tuvalete

girmiş olmalı. Yoksa seminer bitti mi? Kalabalıktan oldum olası nefret ederim. Sokağa çıkabilmek için tanımadığım bir sürü insanın arasından geçmem gerekeceğini düşünmek içimi bunaltıyor. Hızla toparlanıyorum ama kabinden hemen çıkmıyorum. Dışarıdan su sesi geliyor. Tuvalete giren her kimse lavabolardan birinin başında olmalı. Bu da dışarı çıkar çıkmaz karşılaşacağımız ve belki de göz göze gelip –eğer daha önce seminerde göz göze geldiğim biriyse– başımı tuhaf bir şekilde yana eğerek ya da dudaklarımı çarpıtıp gözlerimi sıkıca kapayıp yeniden açarak onu tanıdığımı, işlerin onun için de yolunda gidiyor olduğunu umduğumu belirten birtakım hareketler yapmam gerektiği anlamına geliyor ki bunu hiç mi hiç istemiyorum. Su akarken öylece beklemeye devam ediyorum. Benim burada, bu kabinin içinde onun çıkıp gitmesini beklediğimi biliyor olamaz ne de olsa. Klozetin kapağını kapatıp üstüne oturuyorum. Sabırsızlanıyorum. Ses çıkarmamaya çalışsam da soluk alıp verişim giderek hızlanıyor. Sanırım çok yakında hapşıracağım. Elimi burnuma götürüp hapşırmamı engellemeye girişeceğim esnada su sesi kesiliyor. Otomatik kâğıt havlu makinesi çalışıyor. Bu iyiye işaret. Ellerini kuruladıktan sonra tuvaletten çıkıp gider herhalde. Dizlerimi burnuma doğru çekip başka şeyler düşünmeye çalışıyorum. Bu imkânsız. Tüm benliğimle dışarıdaki seslere odaklanmışken ve bilincim de bunun farkındayken başka bir şey düşünebilmem çok güç. Lanet olsun! Hâlâ ne yapıyor olabilir? Mutlaka yetişmem gereken bir yer olmalı. Yapmam gereken önemli şeyler var benim. Şirketteki akşam toplantısı geliyor aklıma. Tabii ya! Yine dalgınlığım üzerimde. Her yerde bir şey unutmam yetmiyormuş gibi artık yapmam gereken işleri de unutmaya başladım. Apar topar kalkıp kabinin kapısını kilitli tutan sürgüyü yavaşça çekip kapıyı aralıyorum. Kimse yok. Tuvaletteki her kimse, ben fark etmeden çıkmış olmalı. Rahatlıyorum. Etraf sessiz. Demek seminer devam ediyor. Binadan çıkıyorum. Yağmur dinmiş. Havada toprak kokusu. Tuhaf; kentin ortasında toprak kokusu. Buradan ofisin bulunduğu iş merkezine yürüyerek gidebilirim. Yalnız, arkadaşsız bir yürüyüş. Çocukluğumda da bir başıma yürüyüşlere çıkardım. Aslında pek de bir başıma sayılmazdım çünkü Faruk2000 eşlik ederdi bana. İlkokul öğretmenim veli toplantısında hayali arkadaşım Faruk2000 ’den bahsettiğinde babamın yüzünün aldığı ifadeyi hâlâ anımsıyorum. Gece boyunca annemle kimin daha suçlu olduğu konusunda tartışmışlardı. Faruk’un 2000 yılına kadar yanımda olacağını, bu yüzden adının Faruk2000 olduğunu sonrasında bir daha asla hayali arkadaşım olmayacağını anlatmaya çalışmıştım onlara. Ama nafile. Babama göre bu kabul edilir bir davranış değildi. Herkes gibi normal arkadaşlarım olması gerektiğini söylerken gözlerimin içine bakamamıştı. Korkuyordum yaşamdan ve o yıllarda Faruk2000 tek dayanağımdı. İki bin yılı gelip geçeli çok oldu ama ne yalan söyleyeyim ben hâlâ ara sıra konuşuyorum Faruk’la. Güldürüyor beni. Arkadaşlık ediyor. Bazense ağzını bıçak açmıyor. Dediğim dedik. Konuşmak istemiyorsa bir türlü konuşturamıyorum onu. Ellerim ceplerimde sağımdan solumdan geçen insanları izleyerek yürümeye devam ediyorum. Yüzlerine bakarak kim olduklarını, nereye gittiklerini, ne iş

yaptıklarını, evli olup olmadıklarını, hayatlarında hiç büyük bir kavgaya karışıp karışmadıklarını düşünüyorum. İnsanların normal gelişimlerini tamamlayabilmek için büyük bir kavgaya karışmaları gerektiğine inandığım için o ışığı görmek istiyorum gözlerinde. Kendilerinden oldukça iri bir başka kişiden okkalı bir yumruk ya da –hadi daha da ileri gidelim– bir kafa yediklerini hayal ediyorum. Bana göre insanların psikolojik sorunlarının kökeninde büyük bir kavgaya karışmamış olmaları yatıyor. Bir başka insandan adamakıllı dayak yemek nirvanaya ulaşmakla eşdeğer olmalı. Kişi böylelikle ölümlü bir yaratık olduğunun, hayatı boyunca sabah işe gidip akşam işten çıkıp eve dönerken hissedemediği o sonlu olma duygusunu hissedip her an beklenmedik şeylerin olabileceği bir yerde yaşadığının farkına varabilir. Önümde hızlı adımlarla ilerleyen, güzel olduğunu düşündüğüm bayana bakıyorum. Adımlarımı hızlandırıp ona yetiştiğimi, omzunun üstünden fısıldayarak ilk ne zaman ölümlü olduğunun farkına vardığını sormak istiyorum. Ya da gün içinde bunu düşünüp düşünmediğini. Kaşlarını kaldırıp akşam akşam onu neden rahatsız ettiğimi ifade etmek istercesine yüzüme baktığında gülümseyip, Ben bunu hep düşünüyorum, demek istiyorum. Büyük olasılıkla bu normal bir durum değil. Nasıl ki insanların farkında olmadıkları psikolojik rahatsızlıklarının nedeni büyük bir kavgaya karışmadıklarından dolayı ölümlü olduklarının ayırdına varamamalarıysa, benim farkında olduğumu düşünmekten hoşlandığım psikolojik rahatsızlığımın nedeni de ölümlü olduğumun ayırdına çok erken yaşta varmış olmam. Kısa süren bir yürüyüşten sonra çalıştığım ofisin bulunduğu iş merkezinin önündeyim. Büyükçe bir boyozu sağ eliyle ağzına tıkmaya çalışan güvenlik görevlisi Ahmet beni selamlıyor. Yelkencisin abi, diyor. Tuhaf tuhaf yüzüne bakıyorum. Zorlanarak da olsa yutkunup tekrarlıyor, Erkencisin abi. Gülümsüyorum ama bir şey demiyorum. Elimle, Az sonra dönerim anlamına gelen tuhaf bir hareket yaparak yürümeye devam ediyorum. Ruhsuz beton binanın yanındaki sokağa saparken garip bir düşünceye kapılıyorum. Detaycılığımın, kılı kırk yararcasına üzerine gittiğim yaşamın bir sonucu bu düşünce. Başım önde yürürken akşamın bu saatinde Ahmet'in aklından neler geçiyor olabileceğini düşünüyorum. Sonsuz gösterinin bir parçası olduğunun bilincinde mi acaba? Belirgin bir özelliği yok Ahmet'in. Uzun boylu, iri yapılı, kalın kaşları kanca burnunun üzerinde birleşen sıradan biri. Birkaç kez sohbet etmişliğimiz var yalnızca. Onun dışında sabahları iş hanına girerken, mesai sonrasındaysa dışarıdaki kalabalığa karışırken selamlaşıyoruz. Kastamonu'lu olduğunu anımsıyorum. Üçyol'a yakın bir yerde oturduğunu bir de. Oysa bu kadarla sınırlı olamaz Ahmet. Bilmediğim, tanımadığım birçok yönü olmalı. Kusursuz bir aşk yaşıyor belki, amatör olarak tiyatroyla ilgileniyor ya da hafta sonu balık tutuyor. Tüm bu olasılıklar ve küçük ayrıntılar ilginç kılıyor Ahmet'i benim için. Ona aklımda bir dünya kurup farkındalığından sıyrılmış canlı bir kukla haline getirmeme olanak sağlıyor. Tüm bunların da toplamı değil Ahmet kuşkusuz. Organları var örneğin. Kendi başına atan bir kalp, karaciğeriyle uyum içinde çalışan bir safra kesesi, esnek mi esnek bir diyafram... Ya saçları? Saçlarının neye benzediğini

bilmediğimi fark ediyorum. Bunca yıldır hemen her sabah ve akşam Ahmet'i görüp selamlaştığım halde bir kez olsun saçlarını görmemişim. İşine ve işinin gerektirdiği kurallara sıkı sıkıya bağlı bir güvenlik görevlisi olarak kasketini bir an olsun başından çıkarmıyor ki saçlarını göreyim. Benim gerçekliğimde Ahmet kasketi ve üniformasıyla var. Sanki doğduğundan beri üzerinde aynı üniforma, başında aynı kasketle yaşıyordu da günün birinde yollarımız kesişmiş ve böylelikle tanışmışız gibi hissediyorum. Saate bakıyorum. Henüz sadece dört dakika geçmiş. Oysa yarım saattir yürüyor olduğum duygusuna kapılmıştım. Zihnimde, kasketli ve üniformalı Ahmet'i tamamlamam gerek. Adımlarımı hızlandırıyorum. Bir yandan da onunla ilgili bildiğim tüm ayrıntıları düşünmeye çalışıyorum. Sabahları kasketinin ucunu iki parmağıyla hafifçe sıkıp başını eğerek selam verir. Sağ eli hep pantolonunun cebindedir. Dimdik ayakta durur. Onu uzaktan seyredenler sonsuz bir iç huzura gark olabilir. Modern insanın temel sorunlarından birini çözmüş görünür çünkü. Ne için yaşadığının bilincindedir ve bunu yerine getirmekten büyük bir haz duyar. İnci İş Hanı'nı korumakla görevlidir. Hepsi bu. Dördüncü köşeyi de dönüp iş hanının giriş kapısına doğru yürümeye devam ediyorum. Yaklaşık altı dakika sonra yine aynı yerde, Ahmet'in önündeyim. Merhaba, diyorum olabildiğince neşeli bir ses tonuyla. Merhaba abi, diyor. İşte görmeye alıştığım, görmeyi beklediğim güvenlik görevlisi Ahmet tam karşımda. Sağ eli pantolon cebinde, kaşları bitişik, yüzünde yayvan bir gülümseme... Aklımda Ahmet'i tamamlamak için eksik kaldığını düşündüğüm ayrıntıları toparlamanın tam sırası. Önce saçları. Bakışlarım kasketinde. Özel güvenlik şirketinin ambleminin dikili olduğu yer kaşlarının birleştiği çizgiyle aynı hizada. Amblemin hemen altından geçen parlak, ince şerit şapkanın dışa bakan kısmını boydan boya çevreliyor. Şık bir şapka ve tam başına göre. Saçlarını görmem imkânsız. Düzgün kesilmiş favorilerini takip ediyorum bakışlarımla. Ensesinin arkasını, en azından saçlarının rengini görmeye çalışıyorum. Gözlerim dört dönüyor Ahmet'in yüzünde. Bir sorun mu var? diye soruyor. İçeri girmeyecek misiniz? Gürültülü bir şekilde boğazımı temizliyorum. Yapmaya çalıştığım şeyin farkına varmamalı. Nasıl açıklayabilirim ki bunu ona? Onun aklımda varoluşunu sürekli kılmak için gerekli ayrıntıları toplamaya çalıştığımı söylesem inanır mı bana? Sorusunu yanıtlamak yerine bir soruyla karşılık veriyorum. Şu anda ne düşünüyorsun? Boş boş yüzüme baktığını fark edip soruyu farklı bir şekilde yineliyorum. Yani günün bu saatinde genelde ne düşünürsün? Şaşırıyor. Her türlü edime olanak vermiyor sorduğum soru. Başka, alışılmamış. Uyumsuz. Bilgi yarışmasında seyircilerden yardım bekleyen bir yarışmacı gibi omzumun üzerinden yola bakıyor. Sağ elini cebinden çıkarıp baş ve işaret parmağını dudaklarının çevresinde dolaştırıp çenesinde kavuşturuyor. Başını öne eğip yeniden kaldırıyor. En sonunda omuzlarını hafifçe yükseltip Hiiiç, diyor yavaşça. Kısa bir sessizlik. Bakışlarım hâlâ kasketinde. Sanki bir süre daha böyle dursam kasketini çıkaracak ve böylece saçlarını da görmüş olacağım. Hiç! Demek günün bu saatinde yalnızca koca bir hiç düşünüyor. Sağ elini tekrar cebine sokup, İçeri girmeyecek misiniz? diye

soruyor. Gülümsüyor. Karşısına geçip böylesine saçma sayılabilecek bir soru yöneltmem umurunda değil. Yalnızca içeri girip girmeyeceğimle ilgili. İlkeli, işine sadık bir güvenlik görevlisi... Gülümseyişine karşılık veriyorum. Sağ elimle omzuna vurup İyi akşamlar diyerek yanından geçip iş hanına giriyorum. İş hanının soğuk koridorunda asansörü beklerken aklım Ahmet ’te. Bir yanılsama yüzündeki tebessüm. Her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu düşündüğünü gösteriyor. Kutsal bir yanılgıdan başka neyi simgeliyor olabilir ki bu? Başımı çevirip girişe bakıyorum. Sağ eli cebinde, sol eliyle ikinci boyoza uzanan Ahmet’i görüyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse ben de ne aradığımı ya da neyin nasıl olmasını istediğimi bilmiyorum. İçinde bulunduğum, beni çevreleyen canlı ve cansız nesnelerin ilgili ilgisiz tüm ayrıntılarını, hissettiğim ya da hissedebileceğim tüm duyguların derinlikli incelemelerini bir araya getirdiğimde gündelik yaşamdaki çelişkileri, anlamsızlıkları açığa çıkarabileceğimi düşünüyorum. Peşinde koştuğum şey bir sıçrama. Bulunduğum yerden daha öteye, karanlıkta kalan bilinmeyene doğru bir sıçrayış... Umut kırıklığının salgın bir hastalık gibi yayıldığı, elimize yirmi dörder saat tutuşturup teker teker hepsini geri alan yaşam her türlü eylemi olanaksız kılıyor. Bu olamaz yaşamdan beklenilen. Çevremdekilerin de bunu fark etmelerini sağlamalıyım. Asansöre binip ‘4’e basıyorum. Aynada morarmış gözaltlarıma bakıp ağzımı iyice açarak dişlerimin tümünü aynı anda görmeye çalışıyorum. Ofisin camlı kapısı açık. Fatma Hanım temizliği bitirmiş, ofisi havalandırmak için camları açıyor. Merhaba diye sesleniyorum. Merhaba diyor. Sessiz, ürkek bir kadın Fatma Hanım. Ofisin temizliğini yapmanın yanı sıra küçük mutfakta çay demleyip patronumuz Hilmi Bey’e sade kahve pişirir. Toplantı odasına geçip masaya özenle yerleştirilmiş not defterlerinden önümdekini açıp ilk sayfasına, Ahmet’in aklındaki kapkara boşlukla tanıştım bugün, diye yazıyorum. Not defterini ceketimin cebine koyuyorum. Ellerimi masanın üzerinde kavuşturuyorum. Yarım saat içinde beş altı kişi oluyoruz. Toplantı başlıyor. Elle tutulur hiçbir sonuca varmayacağı çok önceden belli olan bir toplantı. Yeni bir firmanın reklam filminin çekimlerini üstleniyoruz. Kendi aramızda bir beyin fırtınası yapıyoruz. Direktörümüz Tuna gülünç fikirler atıyor ortaya. Tabii ki de kimse gülmüyor. Ben başımı öne eğip başka şeyler düşünmeye çalışıyorum. Aklıma ilk gelen Hitchcock’un Kuşlar filmi oluyor. Saldırıya geçen –o esnada bunun bir saldırı olduğu düşünülmüyordu– ilk martının hangi kadın oyuncunun başına çarptığını anımsamaya çalışıyorum. Boşluk. Tuna konuşmaya devam ediyor. Fatma Hanım çay getiriyor. Elbette ki yine Hilmi Bey’in dediği oluyor. Çalışma grupları oluşturuluyor. Herkes çok heyecanlı. Aslında toplantı yapmamızı gerektirecek bir şey olmadığını anlayınca dağılıyoruz. İş hanının karşısındaki durakta bir süre bekledikten sonra beni eve götürecek olan otobüse biniyorum.

Sonra

Güneş vuruyor. Sağıma, soluma, her yanıma. Buruşup kırışıyor gözlerim. Dışarıda topuklu terlik sesleri. Gözleri buğulu, sırma saçlı kadınlar geçiyor. Gelen giden yok. Eve dönmek için yeterince iyi bir nedenim de... Sırtımı acıtan tahta bir sandalyede oturuyorum. Selim yine geç kaldı. Burada, müdavimi olduğumuz bu ara sokak birahanesinde oturup geçmişi düşünmekten başka yapacak daha iyi bir şeyim yok.

Arka planda *David Gilmour*'dan bir parça çalıyor.

Now it's time to go

From your sad stare

Hoşuma gidiyor bu. Bir de ayalarımı serin tutan Arjantin bardak var. O da hoşuma gidiyor. Bu ikisi olmasa kalkıp giderdim belki de. Bir kişi eksik, bir kişi fazla... Birahane için bir şey fark etmez ne de olsa. Hemen yanımda bir pencere. Ardına kadar açık. Hafif bir rüzgâr esiyor. Ilık ılık dokunuyor yüzüme. Baharatlı, yoğun bir koku taşıyor. İçime çekiyorum bu kokuyu. Gözlerimi kapayıp biramdan bir yudum alıyorum. Güneş gözlüklü, şort-mayolu adamlarla bikinili kızlar yürüyor dar, taşlık sokakta. Bir aşağı bir yukarı gidip gidip geliyorlar. Ya da hepsi birbirine benzediğinden bana öyle geliyor. Farkında değiller günün yavaş yavaş bittiğinin.

İri yapılı, beyaz gömlekli bir adam elindeki köpek tasmasını sallaya sallaya geçiyor. Hemen yanında yeri koklayan bol tüylü bir teriyer var. Bir süre seyrediyorum onu. İştahla yeri kokluyor. Kuyruğunu dikleştirip hızlı adımlar atıyor. Sıkılıp başımı çeviriyorum.

Gök bulutsuz. İçimdeyse yoğun, kapanık bir havanın sıkıntısı var. Üzeri çizik dolu ahşap barın arkasında iri kafalı barmen gazete okuyor. Adı Vahit. Mevsimlik elemanlardan. Her yaz gelip iki, bazen üç ay barmenlik yapıp şehre geri dönüyor. Bir yerde mi okuyormuş neymiş? Sayfaları yavaş yavaş çeviriyor, ara sıra başını kaşıyarak kapıdan dışarı, güneşli caddede yürüyenlere bakıyor. Kim bilir aklından neler geçiriyor.

Barın loş serinliğinde sessizlik dalga dalga yayılıyor. Gelip geçenler kaçamak bakışlar atıyor içeriye. Alaca gölgeler düşüyor yüzlerine. Kuru, çıplak ayaklarını görüyorum. Canları bira çekiyor. Bakışlarından belli. Bardağımdan iri bir yudum alıyorum. Ne gitmek istiyorum ne kalmak. Benliğim paramparça olup etrafa dağılmış gibi. Gözlerim doluyor durduk yere. Başımı çeviriyorum. Nereye baksam aynı boğuntu. İki adam giriyor bara. Biri sigara içiyor. Tütün renginde bıyıkları. Vahit gazeteyi kapatıp oturduğu tabureden iniyor.

“Hoş geldin Kadir abi,” diyerek gülümsüyor.

Bilek güreşine tutuşacaklarmış gibi tokalaşıp öpüşüyorlar. Sigara içen adam gürültülü kahkahalar atıyor. Ne konuştuklarını duyamıyorum. Selim’i bekliyorum, diyorum kendi kendime. Ben burada yalnızca Selim’i bekliyorum. Selim bir türlü gelmek bilmiyor. Terliyorum. Çocukluğumda gittiğimiz kumsal geliyor aklıma. Koşup koşup iskeleden atlayan delikanlılar. Gülüp eğlenen insanlar. O zaman da böyle ayrık hissederdim. Gözlerimi kapayıp martı çığlıklarını dinlerdim. Öylece akıp giderdi her şey.

Selim giriyor kapıdan. Başı önde. Neredeyse ezbere yürüyüp yanıma geliyor.

“Merhaba.”

Bakışları donuk. Yüzünde hep o aynı sessizliğin izleri.

“Merhaba,” diyorum. Tam karşımdaki tahta sandalyeyi çekip oturuyor. Arkasını dönüp hiç konuşmadan parmağını kaldırarak Vahit’ten bira istiyor.

“Hazır mısın?” diyor.

“Hazırım.”

Bin dokuz yüz doksan sekiz yazından beri güneye inip Likya Yolu’nu yürüyerek katetme planları yapıyoruz. Başlangıçta sekiz kişiydik. Şimdiyse yalnız ikimiz. Müzik değişiyor. Jimi Hendrix başlıyor. Sahilde güneşlenen kalabalığı düşünüyorum. Esmerleşen heykeller. Vahit geliyor. Elinde köpüklü bir Arjantin. Selim’in sırtına vurup gülümsüyor.

“Büyük gün geldi desene!”

“Geldi! Geldi ya!”

Gözlerinin içi gülüyor Selim’in bir anda. Onu hiç bu kadar mutlu gördüğümü anımsamıyorum. Kaykılıp cebinden sigara paketini çıkarıyor. Paketi sol eline vurup beyaz filtreli sigaralardan birini alıp yakıyor. Vahit gülümseyerek bara dönüyor. Ilık rüzgâr esmeye devam ediyor. Konuşmadan oturuyoruz. Söylenecekler tükenmiş gibi. Dile kolay! On yıl öncesinden yapılmaya başlanan planlar, kurulan hayaller, gelenler, gelmeyenler, ölenler, kalanlar, hepsi ama hepsi işte buraya getirdi bizi. Söylenecek başka ne kalmış olabilir ki? Belki bir soru: Peki ya sonra?

Selim’in masaya bıraktığı paketten bir sigara da ben alıp yakıyorum. Biram bitmek üzere. Vahit barı silerken tütün bıyıklıyla konuşuyor. Dışarı bakıyorum. Tanımadığım onlarca insan. Barın hemen karşısındaki evin ikinci kat penceresinde atletli, yaşlı bir adam dışarı bakıyor. Göz göze geliyoruz kısa bir süreliğine. Esneyip başını kaşıyarak evin içinde gözden kayboluyor.

Zaman usulca akıp gidiyor.

Geçip Giden Tüm Gülüşler

Belki de yalnızca mutsuz bir insanım ben. Durmak bilmeden kendi kendimi sorgulamalarımın, dalıp gitmelerimin, çevremde onlarca insan olduğu halde kimse yokmuş gibi davranmalarımın sebebi bu. Hiç beklemediğim bir anda geliyor bu düşünce aklıma. Gömleğimin kıvrık yeninden görünen bembeyaz tenime bakıyorum. Bir karasinek konup duruyor masama. Bakışlarımı kaçırıyorum. Bağırmak istiyorum ey ofis arkadaşlarım! Avazım çıktığı kadar bağırmak istiyorum. Söküp atmak istiyorum boğazımda düğümlenip kalan çığlığı. Bir gün daha geldi geçti işte. Aklımda yalnız bu düşünce var. Bir gün daha geldi geçti işte. Bu durumda başka ne düşünebilirim ki? Burada, kalabalık ofisteki cam kenarı masamda, ham bir insan heykelinden farksızken bundan başka ne gelebilir aklıma? Önümde güzel günler olduğunu söyleyenler mi? Daha birkaç saat önce, öğle tatilinde Ahmet söyledi bunu bana. Önümde güzel günler varmış. Sen nereden biliyorsun Ahmet dedim, yanıt vermedi, bakışlarını kaçırdı, gülümseyerek biliyorum işte dedi. Biliyorum işte. Bu kadar. Şimdiyse tam karşımda. Telefona sarılmış hararetli bir görüşme yapıyor. Kim bilir kime ne anlatıyor. Onlara da önlerinde güzel günler olduğunu söylüyor olabilir mi? Biri Ahmet'i durdurmalı. Sağda solda insanlara bu şekilde ümit vermesi engellenmeli. Kimileri acı çekmeli çünkü. Kimileri intihar etmek istemeli ki bu düzen sürüp gitsin. Ütü yapmak, her gün sokağa çıkmak, sağa sola bakıp bir yerden bir yere koşuşturup durmaktaki anlamsızlığın farkına varmalılar; kimsenin onları anlayamayacağını bile bile kendilerini ifade etme isteğiyle yanıp tutuşmalı, yanmalı, yakmalı, çalıp çırpmalı, aç ve açıkta kalmalılar. Yok. Hayır. Kendimi kontrol edemeyeceğim. Kalkıp Dur Ahmet diye bağıracağım. Ne olursun dur, kendine bir çekidüzen ver, git bir sahil kasabasına yerleş mesela, balık tut, ne bileyim işte deniz kenarında yürüyüşlere çık, ne yaparsan yap umurumda değil, yeter ki sus! Başını kaldırıp gülümsüyor. Karşılık veriyorum. Kimse bilmemeli böyle düşündüğümü. Aralarında gömlekli bir ayrıkotunun dolaştığını kimse bilmemeli. İkiyüzlülüğün kitabını yazdım ben. Gülelim Ahmet. Hep birlikte gülelim. Camlı odanın gerisinde sigara içen müdürümüz de katılsın bize. Şarkı söyleyip halay çekerek çalışalım bugün de, ne çıkar? Müzik çalsın istiyorum. Oysa tek duyduğum masa saatimin tiktakları. Bilip bilmeden konuşan insanların çene takırtıları. Çevremde koşup duruyorlar. Yüksek

sesle telefonda konuşuyorlar, sağa sola yumruk atıyor kimisi. Bense uzun bir solucan düşlüyorum. Oturduğum yerden evime kadar uzanan, ıslak telefon tellerini andıran kapkara bir solucan. Her sabah evimin kapısının önünden bu solucana binip kayarak ofise, tam olarak şu anda bulunduğum yere geldiğimi düşünüyorum. Her gece besliyorum onu. Atık pil, pet şişe falan veriyorum. Yüzünü ekşitiyor, o da memnun değil yaşamından. Besledikçe büyüyor, kalınlaşıp daha da çirkin bir hal alıyor. Sonunda öyle kocamanlaşıyor ki kapıdan geçemiyorum. İşe gitmek için kuşlar gibi kanatlanıp pencereden çıkmam gerekiyor. Bunu anneme anlattım geçenlerde. Güldü bana. Nedenini sorunca söylemedi. Kuşlara benzemeyi istemek bu kadar kötü mü? İş, güç, faturalar, borçlar, yarım kalmış sevdalar... Albatros olmayı düşlerken çokhörgüçlüdeveye dönmüşüm meğer. Yaşam çizgiselliğini kaybetti benim için. Bir sarmal halini aldı. Başı sonu belli olmayan ve eşi benzeri kokuşmuş aklımdan başka yerde bulunmayan bir tuhaf sarmal oldu yaşam. Gündüzleri sağa sola bakıyorum. Beni gören insanların koyunlar trene nasıl bakarsa... diye başlayan laflar etmek istediklerini kuruyorum aklımda. Anlam veremiyorum çünkü olanlara. Bazı şeyler çok hızlı oluyor, bazılarıysa çok yavaş. Yine de hiç fark etmiyor. Bulunduğum zamanın bile dışına çıkmak istemeyen bendenize inat, her şey büyük bir hızla değişiyor. İşte ben böyle gündüzleri sağa sola bakıp çevremde olup bitenleri anlamlandırmaya çabalarken bir bakıyorum akşam olmuş. Hava kararınca yine değişiyor her şey. Bense devam ediyorum bakmaya. Ahmet'e bakıyorum. Tanıdığım, bildiğim Ahmet sırra kadem basıyor da yerine bambaşka biri geliyor. Akşam Ahmeti koyuyorum adını ve bu kez ona bakmaya başlıyorum. Daha hassas biri Akşam Ahmeti. Uslanmaz bir âşık. Paydos vakti eve gitmem lazım diyor, karım, çocuklarım beni bekler diyerek apar topar çıkıp gidiyor. Ya da bugün iş çıkışında anneme uğrayacağım diyebiliyor. Söylediklerini yapıp yapmadığını bilemiyorum. Bu elbette kendisinin bileceği iş. Eğer o da benim gibi ikiyüzlünün tekiyse karısına çocuklarına ya da annesine gitmek yerine bir birahanede alıyordur soluğu. İçip içip sağda solda sızıyordur. Örselendikçe farkına varıyordur yaşadığının. Kimse öğretmemiştir çünkü ona nasıl yaşanılacağını. Bir yaşam acemisi, şekilsiz bir insan taslağıdır. Hoş geldin Ahmet. Ver elini de birbirimizi düşürelim. Neden öyle bakıyorsun? Yoksa sen de mi beni anlamazlıktan geleceksin? İstersen acımı tahtaya yazayım, adına bir türkü çığırayım, kara kaplı defterlere anlamsız şeyler yazayım. Bir zamanlar âşık olduğumu düşlüyorum gibi örneğin. Evet, bunu ancak senin

gibi duyarlı ve de duyargalı biri anlayabilir. Bir zamanlar âşık olduğumu düşlüyorum ey sevgili Akşam Ahmeti. Adını bile bilmediğim bir kadının peşinden koştuğumu, düşüp düşüp yeniden kalktığımı düşlüyorum. Oysa o bana bakmıyor. Beni görmek dahi istemiyor. Ben de ona âşık değilim zaten. Sıkıntıdan dolaşıyorum peşinde. Eşe dosta anlatıp hoşça vakit geçiriyorum. Yaşamayı bilmeyen adam nasıl âşık olsun sorarım sana Akşam Ahmeti? Adım adım öğrenmeliyim yaşamayı öyle değil mi? Önce nefes alıp vermekten başlamalı. Ben ara sıra nefes almayı unuturum örneğin. Bir süre nefes almayınca kızarıp bozarır, hınçla nefes almaya başlarım yeniden. Nefes almadığım saniyelerin acısını çıkarmak istercesine açıp kaparım ağzımı. Aynı havayı soluyoruz seninle, oysa bak ne kadar farklıyız birbirimizden. Bunu sen ve senin gibilerin anlamasını beklerdim. Beni rahat bırakıp çekip gitmenizi, konuşacak daha başka şeyiniz olmadan da bir daha yanıma yanaşmamanızı beklerdim. Nasıl geldik bu hale diye sordunuz mu hiç kendi kendinize? Nerede yanlış yaptık da onu kendimizden uzaklaştırdık diye düşündünüz mü? Telefonu kapıyor Ahmet. Müşterinin isteklerini unutmamak için alelacele ajandasına birkaç not karalıyor. İşte bir farkımız daha. Sen her şeyi unutmaktan korkuyorsun, bense sonsuza dek anımsamaktan. Önce bana sonra masa saatine bakıyor. Bakışlarında Akşam Ahmeti. Ne de olsa paydosa az kaldı. Akşam ne yapacaksın diye soruyor. Ne yapacağım? Yaşamaya çalışacağım be Ahmet, ya sen ne yapacaksın? Gülüyor. Nereden de bulurmuşum böyle süslü lafları? Süslü anandır! Özür dilerim Ahmet. Nasıl bu kadar alçalabildim? Hiç sana yakıştım mı şimdi? İş çıkışı birkaç arkadaşla buluşacağız diyor, benim de gelmemi istiyor. Yüzlerce insan tanıyor bu Ahmet. Benim adını sanını duymadığım yüzlerce insan. Hepsiyle farklı ortamlarda görüşüyor. Bunun için uğraş veriyor. İnsanların akıl almaz ve sonu gelmez kaprislerine, falancayla görüşmem, filanca gelirse ben gelmem gibi tepkilerine tek başına göğüs geriyor. İnsan kalabalığından ufacık tefecik içi dolu turşucuk çekirdek gruplar çıkarıyor. Gelmem diyorum. Neden diye sorunca susup başımı öte yana çeviriyorum. Vazgeçmiyor. Biraz dışarı çıkıp insan içine karışmalıymışım, mutlaka gelmeliymişim. Gidelim o zaman diyorum. Beni bir sirk hayvanı gibi yanında gezdirmek, sağa sola gösterip alay konusu yapmak istediğini bildiğim halde gidelim diyorum. Geçmişi düşünüyorum sonra. Geçip giden tüm gülüşleri. Unutulup gidişleri. Neden bilmem bu aralar çok sık başıma geliyor. Durup dururken, ortada hiçbir şey yokken kendimi büyük adam kıyafetleri içinde ufacık bir çocuk gibi hissediyorum. Omuzlarım, kollarım,

bacaklarım küçülüyor. Bir tek başım olduğu gibi kalıyor. Otuz küsurluk gözlerle bakan bir yeniyetme olup çıkıyorum. Sen de büyümek isteyenlerden miydin Ahmet? Akşamları uyanıp uyanıp tekrar uyuyamayanlardan mıydın? Hiç durmadan nereye gitmesi gerektiğini düşünüp hiçbir yere gidemeyenlerden miydin yoksa? Ayağa kalkıp ceketlerimizi giyerken bu düşündüklerimi seninle paylaşamamak ne büyük bir acı anlayamazsın Ahmet. Akşam Ahmeti bile anlayamaz beni. Dünyanın tüm Ahmetleri bir araya gelip derdini dinleyeceğiz, ne kadar sürerse sürsün hiç yanından ayrılmayacağız, yalnız seni dinleyip seni teselli edeceğiz deseler bile anlayamazlar Ahmet. Çünkü onlar da senin gibi farklıdır benden. Gülüşleri, konuşmaları hatta yürüyüşleri bile farklıdır. Akşam Ahmeti önüm sıra ilerliyor. Duyargaları açık. Nasıl da sert adımları. Kendinden emin. Başı dik, göğsü önde yürüyor. Bir ben öğrenemedim şöyle yürümeyi. Sendeledim hep. Düşüp kalktım, kafamı yardım bana mısın demedi yürüyüşüm. Değişmek bilmedi. Hep o aynı sarsaklık. Böyleleri bisiklete de ayrı bir ustalıkla biner. İki ellerini birden bırakırlar mesela. Islık çalıp sağa sola bakarlar. Bıraksanız kahvaltı ederler selenin üzerinde. Hayır, Ahmet, hayır. Bunlar bana göre değil. Ben varsa yoksa boşluğa bakıp geçmişi düşünmeliyim. Nerdeydim, nereye gelemedim demeliyim. İşte dışarıdayız. Kalabalığın arasında. Bunca insan birbirine çarpmadan ilerleyebiliyor ya, bana bu da yeter be Ahmet. Mutlu yarınlara başka türlü ulaşamayacaklarını biliyorlar. Birbirlerine çarparak vakit kaybetmemeliler. Sağa sola bakıp alıştıklarının dışında şeyler düşünmemeliler. Bir gün sokağa çıkacağım ve bu kalabalık beni dümdüz edip geçecek. Gözümün yaşına bakmadan tepeleyecekler beni. Nereye gidiyoruz? Birahaneye demek. Güzel. Demek eski dostlarınla tanıştıracaksın beni. Benim hiç eski dostum yok biliyor musun Ahmet? Tüm dostlarımın vücutları da başlarıyla orantılı bir şekilde büyüyüp gelişince alıştılar yaşamaya. Bir ben kaldım bu halde. Aralarına karışamayınca da başkalarının eski dostu hep ben oldum. Unutulup unutulup içki masalarında hatırlanan bir özlü söze döndüm. Oysa görüyorsun ya ne çok şeyim var anlatacak. Bir gün otursak da hiç durmadan konuşsak. Telaşa kapılmadan. Böyle dediğime de bakma. İki dakika geçmeden sıkılır gitmek isterim. Ah bir bilsen ne çok yoruyor şu yaşam denen şey beni. Geldik demek. Kahkahalarından, duyargalı başka insanlara sarılıp öpmenden anlamalıydım. Sen beni boş ver Akşam Ahmeti. Bir bira söyle yeter. Sonra bırak, bırak da düşüneyim, geçip gitmiş tüm gülüşleri.

Her Şeyi Bilir mi Bir Sokak Kedisi?

Aylardan Ağustos. Güneş kasıp kavuruyor. Sigara almak için çıktım. Yarım saat sonra Akif'i tren istasyonundan alacağım. Eski bir dost Akif. O da sigara içiyor. İçip içip öksürüyor. Yolda yürürken sevdiği şarkıların sözlerini mırıldanıyor. Yıllardır tanıyoruz birbirimizi. İki hafta sonra Hindistan'a uçacak. Oradan bisikletle bir buçuk ay sürecek Asya turuna başlayacak. Gitmeden önce bir kez daha görüşelim istedik. Ellerim ceplerimde yürüyorum. Takım elbiseli yaşlılar oturuyor mahalle kahvesinde. Hemen karşılarındaki tren istasyonuna bakıyorlar. İçlerinden birkaçı boşluğa gülümsüyor. Sakin bir mahalle burası. Hiç büyük mağaza yok. İnsanlar hâlâ bakkala sepet sarkıtıyor. Birkaç küçük çocuk koşarak geçiyor önümden. Arkalarından bakıyorum. Boşlukta kanat çırpan güvercinlere benziyorlar. Bu dar sokaklı mahalleden neden bir türlü kopamadığımı düşünüyorum. Herkes bir yerlere gidip bir şeyler yaparken neden karışamıyorum yaşama. Kendi kendime yalan söylüyorum hep. Nereye gitti onca heves? Yarım saat geçiyor. Akif'i karşılıyorum. Sarılıp öpüşüyoruz. Senelerdir oturduğum eve gidip yemek yiyor, planlarından konuşuyoruz. Kahkahalar atıyor, eski günlerden bahsediyoruz. Gece oluyor. Karanlıkla birlikte sokaklar iyiden iyiye boşalıyor. Hava hâlâ sıcak. Biralarımızı alıp balkona çıkıyoruz. İçiyor ve konuşuyoruz. Akif heyecanlı. Anlattıkça anlatıyor. Çantasından çıkardığı haritanın üzerinde gideceği yerleri gösteriyor. Artık hiçbir şeyin ilgimi çekmediğini fark edince susuyorum. Sessizlik ağır geliyor. Akif oturduğu yerde uyuklamaya başlıyor. Kalkıp yatıyoruz. Pembo geliyor sonra. Yıllardır beslediğim sokak kedisi. Yatak odası penceremi açıp onu içeri alıyorum. Bir süre odada dolaştıktan sonra yatağa çıkıp yanıma kıvrılıyor. Simsiyah tüylü, kalın enseli güzel bir kedi. Uyuyamıyorum. Aklımda tek bir soru. Söylesene, diyorum Pembo'ya sarılıp, söylesene ne olacak benim bu halim?

Çiçekler

Sarıldık. Terliydi, ıpıslaktı t-shirt'ü.

"Sen hâlâ İzmir'de misin?" diye sordu. Sağ eliyle kolumu tutuyordu. Yılan derisi gibiydi teni. Soğuk ve ıslak.

"Hiç gitmedim ki," dedim gülerek. "Demir attım bu kente." Sıradan, sıkıcı cümleler. 'Bari üniversiteyi dışarıda okusaydım,' diye düşündüm. "Esas sen ne arıyorsun burada? Son duyduğumda Avrupa'da bir resim okuluna gidecektin."

Söndü gözlerindeki ışık. "Bilmem," dedi. Çekti elini kolumdan. Müzik sustu. Müdavimi olduğum kitapçının çok satan rafının önünde sohbet eden iki gençten cılız olanı gürültülü bir kahkaha attı. Kapıya yöneldiler. Yeni bir şarkı başladı.

"İşin var mı?" diye sordu. Konuyu değiştirmek ister gibiydi.

Karşı duvardaki saate baktım. Yetişecek bir yerim yoktu oysa.

"Yok," dedim gülümseyerek. "Hiçbir işim yok."

"O zaman şunu alıp çıkabiliriz," diyerek kasaya yöneldi.

Elindeki kitabı kasaya bırakıp siyah t-shirt'ün üzerine çaprazlamasına astığı küçük çantasından buruş buruş olmuş kâğıt paralar çıkardı. 'Ne kadar değişmiş,' diye düşündüm arkasından bakarken. Saçlarına ak düşmüş, göz altları morarmıştı. Kim bilir neler yaşamıştı bunca senedir? Kolay olmamalıydı memleketinden uzakta yaşamak; kimseyi tanımadığın, aynı dili dahi konuşmadığın yabancı bir ülkede tek başına yeni bir hayat kurmak. Cesaret edebilir miydim buna? Birkaç sene öncesine kadar İzmir sınırlarından dışarı çıkmışlığım yoktu. Derin bir sessizliğin gölgesinde geçmişti yaşantım. Sıkıcı kış günleri boğucu yaz gecelerine karışıp siyah beyaz anılara dönüşmüştü aklımda. Hiçbir yer yoktu olmak istediğim, hiç kimse yoktu olmayı düşlediğim.

“Gidebiliriz,” dedi Enis.

Gülümsedim. Kapıya yöneldik. Dışarı çıkıp boğucu kalabalığa karıştık. Cebinden sigara paketi çıkardı. Kitap poşetini taşıdığı kolunu hafifçe kaldırıp paketi bileğine birkaç kez hızlıca vurup bana uzattı.

“Hâlâ içiyor musun?”

Başımı aşağı yukarı sallayıp sarı filtreli sigaralardan birini aldım. Sigaraları yakıp yürümeye devam ettik. Bir süre hiç konuşmadık. Nereye gittiğimizi, ne yapacağımızı bilmiyordum. Ağır adımlarla istasyona doğru yürüyorduk. Sanki yıllardır her gün konuşuyorduk da paylaşacak şeyimiz kalmamıştı. Sessizce sigaralarımızı içtik. Çarşı’nın sonundan sola dönüp tren yolu boyunca uzanan dar sokağa saptık.

“Sen nerede oturuyorsun?” diye sordu.

“Girne’nin sonunda. Tek başıma kalıyorum.”

Neden söylemiştim ki bunu? Yalnızlığımdan ona neydi?

“Çalışıyor musun?”

Ona sıkıcı ofisimizden, bitmek bilmeyen işlerden, sonu gelmeyen –ve gelmeyecek olan– toplantılardan bahsettim. İlgilenmiş gözüktü. Sigarasından derin nefesler alırken başını sallayıp birkaç soru dahi sordu.

“Ya sen?” Bir şekilde para kazanıyor olmalıydı.

“Ayda bir sergi açmaya çalışıyorum. Satılan resimler oluyor. Küçük bir yayınevine de kitap kapağı çizimleri yapıyorum.”

Evden çalışıyormuş. Böylece gününü rahatça programlayıp istediği şeylere vakit ayırabiliyormuş. Hayatından çok memnunmuş.

Bir süre daha konuşmadan yürüdük. Üç dört katlı apartmanların olduğu dar bir sokağa girdik. Birbirlerine yaslanmasalar yıkılacak gibiydiler. Balkon demirlerine asılmış saksılar, ipe gerili çamaşırlar gördüm. Küçük bir çocuk koşarak geçti önümüzden. Yavaşladı. Kepengi yarıya kadar indirilmiş

bakkala girdi terliklerini sürüye sürüye. Rüzgâr esti. Bakkalın önündeki demir gazeteliğe asılı sönük, plastik toplar yavaşça sallandı.

Bakkalı geçip on on beş metre daha yürüdükten sonra durdu. Bol kotunun cebinden anahtarlığını çıkarıp üç katlı apartmanlardan birinin kapısına yöneldi. Ben de peşinden. Giriş kapısının üzerinde soluk, sarı harflerle "Sevgi Apartmanı" yazıyordu. Enis kapıyı açar açmaz bir serinlik vurdu yüzüme. Havasızlık kokuyordu, nem kokuyordu. Tahmin ettiğim gibi asansör yoktu. Yürüyerek iki kat çıktık. Beyaza boyalı ahşap bir kapının önünde durduk. Diğer anahtarla kapıyı açıp içeri girdi.

"İşte benim fakirhane."

Kapının hemen önündeki kirli kilimin üzerinde iki terlikle siyah bir spor ayakkabı duruyordu. Ayakkabılarını çıkardı. Terliklerden birini bana uzatıp, "Geçsene," dedi eliyle salonu işaret ederek. Eğilip bağcıklarımı çözdükten sonra terlikleri giyip salona yürüdüm.

Perdeler çekiliydi. Ağırlaşmıştı hava. Sarı bir bulut çökmüştü eşyaların üzerine. İçerisi dayanılmaz sıcaktı. Koşar adım yanımdan geçip önce perdeleri sonra pencereyi açtı. Bir ağustosböceğinin tekdüze cırlaması doldu odaya. "Şenol!" diye bağırdı bir kadın 'o'yu uzatarak. Kim bilir belki bakkala giren küçük çocuğu çağırıyordu.

Etrafıma baktım. Duvara yaslanmış tuvaller, salonun ortasındaki sehpanın üzerinde boya kutuları ve su dolu plastik bir sürahi. Pencerenin önüne yanlamasına yerleştirilmiş divanın üzeri kalın sanat kitaplarıyla doluydu. Divanın hemen yanındaysa eprimiş, çuha yeşili tek kişilik bir koltuk vardı. Upuzundu arkalığı. Kırık dökük bir tahtı andırıyordu. Sağ duvarda bir kitaplık ilişti gözüme. Üst üste yığılmış bir sürü kitap... Rafların birinde eski bir teyp. Kitaplığın hemen yanında camsız, ahşap bir kapı vardı. İkinci bir odaya açılıyor olmalıydı. Sol taraftaki Amerikan mutfağın tezgâhında birkaç kirli tabakla makarna tenceresi duruyordu.

"Dağınıklığın kusuruna bakmayacağını düşündüm," diyerek gülümsedi. "Otursana." Divandaki kitapları kucaklayıp kitaplığın önündeki taşa gürültüyle bıraktı. Oflayarak uzun arkalıklı koltuğa attı kendini. Ayaklarını öne, kollarınıysa geriye uzatıp iyice bir gerindi.

“Ee, öylece duracak mısın orada?”

“Resimler,” dedim. “İlgimi çekti. Onlara bakıyordum.”

“Bir şeyler yapmaya çalışıyorum işte.” Yorgun bir gülümseme yerleşti yüzüne. Kirli sakallarını sıvazlayarak öne eğildi. Tokasını çıkarıp saçlarını yeniden topladı. Sehpanın ona uzak köşesinden geçip divana oturdum. Göründüğünden rahattı. Düzgün, sarı çizgiler halinde odaya doluyordu güneş. Havadaki toz zerrelerini aydınlatıyordu.

“Ne zaman döndün?” diye sordum. “Yani, şu sanat okuluna gittin değil mi?”

“Evet. Gittim.” Öne eğilip sehpanın üzerindeki sigara paketine uzandı. “İçer misin?”

Bir şey demeden uzanıp bir sigara daha aldım. Önce benim sigaramı yaktı. Derin bir nefes çekip arkama yaslandım.

“Gittim ya.” Gri bir duman sızdı ince dudaklarının arasından. “Fazla uzun sürmedi ama. Sekiz ay sonra döndüm. Yani...” Gözlerini tavana dikip sigara tutan elinin parmaklarını birbirine değdirerek hesap yaptı. “Yaklaşık bir buçuk sene olmuş döneli.” Bir nefes daha çekti sigarasından. “Ama İzmir’e döneli sadece iki ay oldu.”

“Şu sanat okulu? Hangi şehirdeydi?”

“Floransa.”

“Neden döndün peki?”

Gülümsedi. Yarım, buruk bir gülümseme. Başını öne eğip dirseklerini dizlerine yasladı.

“Aradığımı bulamadım diyelim. Gündüzleri sanat tarihi derslerine giriyor, akşamlarıysa Floransa’nın dar sokaklarında bir başıma yürüyordum. Geniş boşluklar, boşlukları dolduran taş heykeller...” Arkasına yaslandı. “Sayısız heykel resmi çizdim. Donuk, ruhsuz insan figürleri. Boşluğa bakıyordu her biri. Çizdiğim her resim içinden çıkılması zor bir bunalıma sürüklüyordu

beni. 3-4 katlı apartmanlar; donuk, bozbulanık bir nehir ve köprüler... Başka hiçbir şey yok gibiydi.”

Bir süre sessizce sehpadaki sürahiye baktı.

“Kursun ikinci ayında Sophie’yle tanıştım. Atölyede. Kalın, büyük resim kâğıtlarıyla boyaların arasında ekspresyonist resimler çizmeye çalışan kabarık sarı saçlı, çilli bir Fransız. Birkaç ay boyunca her şey çok güzeldi. Birlikte çalışıyor, resim yapıyor, içki içip sevişiyorduk. Sokaklar eskisi gibi dar gelmiyordu artık.” Gülümsedi. “Şile bezi elbiseler giyer, deli gibi çay içerdi. Sonra bir sabah atölyede çalışırken her şey üstüme üstüme gelmeye başladı. Renkler, çizgiler, bir türlü öğrenemediğim İtalyanca...” İçmeyi unuttuğu sigarasının uzayan külü halıya düşünce toparlanıp ayağa kalktı. Camsız kapıyı aralayıp kitaplığa yürüdü. Sigarayı dudaklarının arasına kıstırıp teybe bir kaset yerleştirdi. Gitar sesleri çarptı duvarlara. Boğuk bir ses blues söylüyordu.

“Şarap içer misin?” diye sordu mutfağa yönelip. “Soğuk beyaz şarabım var.”

“İçerim,” dedim düşünmeden. Oysa uykumu getirirdi şarap.

Sigarasını lavaboda söndürüp buzdolabını açtı. Sarı renkli bir şarap şişesi çıkarıp tezgâhın üzerine bıraktı.

“Ne düşündüğünü biliyorum,” diye seslendi çekmecelerin birinden tirbuşonu çıkarıp şişeyi eline alırken.

“Ne?”

“Tipik burjuva sanatçı bunalımları!”

Mantar plop sesiyle yuvasından çıktı. Ayağa kalktım. Aralık duran camsız kapıdan sapsarı, uzun tüylü bir kedi geçti. Kuyruğunu yavaş yavaş sallayarak bir süre yüzüme bakıp önce divana sonra denizliğe atladı.

“Hayır, hayır... Aslında...”

“Aslında ne?”

Kadehimi tezgâha, makarna tenceresinin yanına bıraktı. Alıp bir yudum içtim.

“Zaman zaman ben de böyle hissederim. Her gün geçtiğim yollar, yaptığım işler, evimdeki sessizlik...” Anlatmak istediklerimi ifade edemediğimi farkedip sustum. “Her gün bir öncekinin aynı,” diyerek bir yudum daha aldım şaraptan.

Gülümsedi. Uzun arkalıklı koltuğa oturdu yeniden. Kadehinden bir yudum alıp yüzüme baktı.

“O şekilde yaşamaya çalıştım. Aylardan Eylül’dü. Renksiz, upuzundu günler. Alev alevdi içim.”

Yavaş adımlarla yürüyüp divana oturdum. Kadehimi sehpaya bırakıp divanın uzak köşesindeki batik boyalı minderlerden birini kucağıma aldım. Anlatmaya devam etti.

Her geçen gün Sophie’den, resimlerinden, Floransa’dan adım adım uzaklaşırken tutunmaya çabalamış yaşama. Atölyede sabahlayıp şafakla birlikte kentin içinden geçen bulanık nehir boyunca yürümüş günlerce. Sonra bir gün bırakıp gitmiş her şeyi. Ne bir veda, ne son bir bakış... Atölyenin geniş, taş duvarlarını resimleriyle doldurmak varken neden bu yıkık dökük yaşama geri döndüğüne kimse anlam verememiş. Sophie’den hâlâ mektup alıyormuş.

Zaman durmuş gibiydi. Köhnemiş yüzlerimizde yapışkan birer tebessüm, öylece kalakaldık. Dudaklarımızda şarabın tadı vardı. Güneş alçalmaya başlamıştı gökte. Deniz eflatunlaşmış olmalıydı.

Bir yudum daha aldı kadehinden. Yanaklarını şişire şişire çalkaladı ağzını. Gürültüyle yutkundu. Masanın üzerindeki sigara paketindeydi gözleri. Bir sigara alıp yaktı.

“Birer kadeh daha içeriz değil mi?”

Yanıt beklemeden sehpanın üzerindeki boş kadehimi alıp mutfağa yöneldi.

“İçeriz, içeriz,” dedim ayağa kalkarken.

Yarı aralık pencereye yürüdüm. Uzun tüylü, sarı kediyi okşadım. Rüzgâra karıştı mırıltısı. Kim bilir kaç gece bu pencereden dışarıyı izlemişti Enis; kaç gece kayan yıldızları sayıp yaşamının bir düzene girmesini dilemişti.

“Mutluyum ama,” diye seslendi kadehleri doldururken. ”İyi ki dönmüşüm. Yetiyor bana bu yaşam.”

Yavaşça ona baktım. Başı önde konuşuyordu. Dudaklarını buruşturup filtreyi emercesine içiyordu sigarayı. Belli ki kendisi de inanmıyordu söylediklerine. Her gün ayrı bir yalanla sınıyorduk yaşantımızı. ‘Peki ya ben?’ diye düşündüm.

Genç bir çift geçti dar sokaktan. Kız uzun mu uzun bir kahkaha atarak başını yasladı erkeğin omzuna. Köşeyi dönüp kayboldular. İnce uzun bir saksı vardı mermer denizliğin üzerinde. İçinde kurumuş sardunyalar. Boyunları bükük. Benim gibi; bizim gibi... Çatlamış, yol yol olmuştu toprak.

Ilık bir rüzgâr esti. Havalandı tül perde. Dönüp içeri baktım. Enis hâlâ mutfaktaydı. Hışımla sehpaya yürüyüp sürahiyi aldım.

“Çiçekleri sulayacağım,” diye seslendim. “Susuz kalmışlar.”

Yaz Biterken

Boz bulanık bir gün. Uzakta, dalga sesleri. Martılar çıldırmış. Dönüp duruyorlar tepemizde. Bulutlar kopkoyu geçecek bir güzün habercisi.

“Oynamak istiyor musun?”

Başını çevirmiyor. Elindeki iki kartı yukarı bakacak şekilde masaya bırakıyor. Maça asıyla karo beşlisi.

“Hayır,” diyor Hakan. Belli belirsiz. Kendi kendisiyle konuşurmuşçasına.

Martılara takılmış bakışları. Aniden esen serin rüzgâr içimi titretiyor. Kartları toplayıp desteyi masanın ortasına koyuyorum. Lokantacı Salih Abi ekmek dolu, kalın bir naylon poşetle çıkageliyor. Ellili yaşlarının ortasında sakallı, şişman bir adam. Eski denizcilerden. Onu görür görmez ayaklanıyoruz. Güleç biri aslında ama yüzünün olur olmaz yerlerinde biriken kırışıklar onu olduğundan somurtkan gösteriyor.

“Söyleseydin biz alırdık ekmekleri Salih Abi,” diyor Hakan.

Peşinden gidiyorum. Torbanın bir ucundan o bir ucundan ben yakaladığımız gibi loş restorana dalıyoruz.

“Yolda ekmek arabasını görünce alıverdim işte,” diyor Salih Abi. Sesi titrek. Hırıltılı.

Torbayı kaldırıp mutfak tezgâhının üzerine koyuyoruz. Hakan ekmekleri torbadan çıkarıp tezgâha dizerken içeri sesleniyor.

“Sen dinlen abi, biz hallederiz!”

Hızlı hızlı bitiriyoruz işimizi. Mis gibi ekmek kokuyor. Mutfaktaki çöpleri boşalan torbaya dolduruyorum. Dışarı çıkıyoruz. Belli belirsiz bir yağmur sıkıntısıyla sigara kokusu. Salih abi restoranın önündeki masalardan birine oturmuş sigara içip gelen geçene bakıyor. Ahşap sandalyelere ilişiyoruz. Sessizce ona bakıyorum. Güneşin altında kalmaktan meşinleşmiş esmer

teni, iri parmaklarının arasına sıkıştırdığı sigarası, çukurlaşmış gözlerini örten kahverengi çerçeveli güneş gözlüğü, kısa kollu keten gömleği; yazı anıştıran her şey.

Oysa bitiyor yaz.

Taş döşeli sokaktan Kale İçi yönünde iki turist kadın geçiyor. Gülüyorlar. İçlerinden uzun boylu, sarışın olan durup bir kuyumcu vitrinine bakıyor. Arkadaşına bir şeyler işaret ettikten sonra yürümeye devam ediyorlar. Sanırım hâlâ gülüyorlar. Lokantanın tam karşısında, sönük plastik toplarla ucuz güneş gözlükleri satan bakkalın tekir kedisi gölgede uyuyor. Gözlerimi ovuşturuyorum.

Bulutlar uzaklaşıyor.

Şimdilik.

“Bugün dönüyorsunuz değil mi?” diye soruyor Salih abi.

“Evet,” diyorum. “Birkaç saat sonra yola çıkarız.”

“Bir yaz daha bitti desenize.” Bir nefes alıyor sigarasından. Gözlüğünü çıkarıp masaya bırakıyor. Bir anda on beş yaş yaşlanıveriyor. Sırtında taşıyamadığı acıları sığdırdığı birer kuyu göz çukurları. Yaşamın acımasızca kemirip durduğu bir çift kuyu.

“Bitti, bitti ya,” diyor Hakan. Ellerini başının arkasında kavuşturup sandalyeye yaslanıyor.

“Şimdi ne yapacaksınız?”

“Okula dönmeliyim,” diyerek bir sigara yakıyorum. “Bu yıl zorlu geçecek.”

“Ya sen Hakan? Sen ne yapacaksın?”

“Bilmiyorum be abi. Şeytan çek git diyor. Ardına bile bakmadan!”

“İyi de nereye?”

Gülümsüyor Hakan. Yanıt vermiyor.

Anlıyorum. O da bilmiyor. Bilse geceler boyu denize karşı şiir okur muydu benimle? Bilse burada durur muydu? Çekip gitmekten bahseder miydi hiç?

“Vedalaşmaların ilmini yaptım ben,”

Sürgünlerin uzmanlığını,

Bir vapur nasıl kalkar bir limandan,

Tren nasıl acı acı öter, öğrendim.[1]

Çekip gidebilecek olsa tüm bunları bilirdi. Kimselere dillendirmeden yarasını içinde taşımayı öğrenmiş olurdu.

Oysa biliyorum ki akşam olacak ve aynı otobüse bineceğiz. Herkesin yavaş yavaş çekip gittiği sahil kasabasından çıkan son dönemeçte arkasına dönüp bakacak. Çamların pürleri, denize dimdik inen dağların gölgeleri onu da çağıracak. Sessizce, hiç itiraz etmeden, bundan üç ay öncesinde kalan kırık dökük yaşamına geri dönecek. Şimdiyse ilgisiz görünüyor, huzurlu ve sakin.

Böyle geçiriyoruz son saatlerimizi. Salih Abi o meşhur soslu makarnasından pişiriyor. Güle oynaya sofrayı kurup yiyoruz. Sigara üstüne sigara yakılıyor. Şişman, yanmaktan teni tef gibi gerilmiş bir Alman tek başına oturup bira içiyor. Blues çalın diye sesleniyor. Çalıyoruz.

Gece olunca Kale İçi’nde, dar sokakların gerisinde son turist grupları toplanıyor. Limansa daha geride. Ya daha gerisi?

Karanlık.

Derin bir karanlık.

Kalkıp masayı topluyoruz.

Çantalarımızı sırtlayıp Salih Abi'yle vedalaşıyoruz. Yine gelin diyor. Bir daha asla oraya dönemeyeceğimizi henüz bilmiyoruz. Alman turist başıyla tempo tutarken bize el sallıyor. Gülümsüyoruz. Hiç konuşmadan dar sokaklardan geçip otogara ilerliyoruz. Herkes kendi dünyasında. Göbekli, yakası bağrı açık adamlar geçiyor yanımızdan. Bağıra çağıra konuşan bir sürü insan. Gece aysız. Tek tük yıldızlar görünüyor. Deniz kıyısındaki asfalt yolda yürüyoruz. Körfezin durgun suyunda tekneler yalpalıyor. Lokantalar kalabalıklaşmaya başlamış. Rüzgâr azaldıkça hava tekrar ısınıyor.

Gitmek istemiyorum.
Kalmak da istemiyorum.
Öylece durmak istiyorum yalnızca.
Eskimiş bir insan heykeli gibi.
Hakan başı önde yürüyor.
Bakışlarını çevirip denize bakıyor sonra.
Limanı döven kızıl, gri dalgalara.

Bu Bir Oyun Bir Oyun mu Bu

Ben doğduğumda karanlıkta
yaşayan çarpık bir şeytan,
Carlos, dedi, hadi! Sakar ol hayatta.

(“Yedi Yüzlü Şiir”,

Carlos Drummond de Andrade)

Mümkün olan her şeyi düşündüm. Bugün, yani haftanın üçüncü gününde, tiyatro binasına bakan, yan duvarındaki dev reklam panosuna karşı hep anlamlandıramadığım bir ürküntü duyduğum bu beş katlı apartmanın üçüncü katındaki zevksizce döşenmiş dairemde, önümde üst üste yığılmış yazı dolu sayfalara bakarken mümkün olan her şeyi düşündüm, diyorum kendi kendime. Gerçekten gitmiş olamayacağı sonucuna ulaştırdı tüm bu düşünceler beni. Karşı komşum: ellili yaşlarında, başı açık, kaşları dökülmüş, gözlüklü bir memur emeklisi olan karşı komşum bir gece önce bavulunu alıp apartmandan koşarcasına çıktığında önce ihtimal vermemiştim. Geri geleceğini, insanın bu şekilde her şeyi bırakıp gitmesinin mümkün olmadığını düşündüm; alışkanlıklarından vazgeçemez dedim kendi kendime, kedileri ne olacak peki dedim sonra, kedilerinden kolay kolay vazgeçemeyeceğini bildiğimden mutlaka geri geleceğini düşündüm. Gitmişse bile bu bir oyun olmalı. Beni gittiğine inandırmaya çalışıyordur mutlaka. Ne de olsa daha önce birkaç kez uzak bir kasabada yaşayan annesinin yanına gittiğinde benden kedilerine bakmamı rica etmişti, oysa şimdi hiçbir şey söylemeden çekip gitti. Tuhaf; böylesine sıradan bir günün akışında, memur emeklisi karşı komşumu düşünmem için onun apar topar gitmesi gerekti. Şimdiyse dergiye yetiştirmek için üç gündür üzerinde çalıştığım yazıları düzenlemeye çalışırken ondan başka bir şey düşünemiyorum. Donuk bir flüoresan lambanın aydınlattığı koridordaki ince duvarlara kulaklarımı dayayıp memur emeklisi karşı komşumun kedilerini dinliyorum. Hırıltılı sesler çıkarıyor, tırnaklarıyla döşemeleri, halıları, perdeleri, koltukları eşeliyorlar hiç durmadan. Karşı komşumun kaç

kedisi olduğunu bilmiyorum. Karşı komşuma dair onun memur emeklisi olduğu, evinde kedi beslediği ve annesinin uzak bir kasabada yaşadığından başka bir şey bilmediğimi fark ediyorum. Aslında bu çok normal, ne de olsa buraya taşınalı yalnızca altı ay oldu ve ben hep başım önde yürüdüğümden apartmanda kim var kim yok bilmiyorum. Evet, hep başım önde yürürüm ben. Ayaklarıma bakarım. Her an tökezleyip yere yuvarlanacakmışım gibi gelir. Halbuki hiç düşmedim şimdiye kadar. Bunun yersiz bir korku olduğunun farkındayım. Memur emeklisi karşı komşumun da yersiz korkuları olsa gerek. Yalnızlıktan korkuyor olmalı. Kedileriyle konuşup dertleşiyor mudur acaba? Söylediğim gibi, onu bir türlü aklımdan çıkaramıyorum. Masamın üzerindeki kâğıtlarda düzeltmeler yapmak için elime aldığım kırmızı kurşunkaleme bakıyorum. Aslında ben de korkuyorum yalnızlıktan. Bu yüzden değil mi ikinci katta oturan kıvırcık saçlı genç kıza olan ilgim? İki gün önce apartman girişinde karşı karşıya geldiğimizde bakışlarımı ayaklarımdan bir an olsun kaldırıp yüzüne bakmam da ona olan bu adlandıramadığım ilgiden dolayı değil mi? Gevrek gevrek gülmüştü bana. Kıvırcık saçlarını arkaya atarak hiçbir şey söylemeden yanımdan geçip gitmişti. Yüzünü anımsamıyorum ama kokusu hâlâ burnumda. İnsanların yüzlerini çok çabuk unutmaya başladım. Her gün başka başka insanlar görüyorum sokakta ve yalnızca olur olmaz birinin yüzü kalıyor aklımda. Sonra tanıdığım insanlarla karşılaştığımda aklımda kalan bu yabancı yüzü yapıştırıveriyorum onların suratlarına. Yabancı yabancı konuşup gülüyorlar. İkinci kattaki kıvırcık saçlı genç kızın yüzünü de anımsamıyorum. Eskiden insanların yüzlerini birbirine benzetirdim. Uzaktan ayırt edemezdim kimseyi, kalkıp burunlarının dibine kadar giderdim. Cehennemin dibine git, derdi onlar da bana. Oysa ikinci kattaki kıvırcık saçlı genç kız farklı. Bana gülümsedi. Koskocaman bir dudaktı o an. Saçsız, başsız, kulaksız, burunsuz! Bildiğin dudak. Kıvrılıp bükülerek içindeki boşluğu araladı bana. Sanırım ondan hoşlanıyorum. Salt dudaktan ibaret ikinci kattaki kıvırcık saçlı genç kız hoşuma gidiyor. Bakışlarımı ayaklarımdan kaldırmamı sağlıyor. O da benden hoşlanıyor olmalı. Ne de olsa onu herkesten daha iyi tanıyorum artık: içindeki boşluğu gördüm. Onunla her yere gidebilirim. Neresi olduğu önemli değil. Onu bir sonraki görüşümde bunu sormalıyım. Elimdeki kırmızı kalem biçimsiz çizgiler çiziyor kâğıtların üzerine. Memur emeklisi karşı komşumun apartman dairesinde telefon çalıyor. Kalkıp giriş kapımın gözetleme deliğinden dışarı bakıyorum. Koridor karanlık. Kapıyı açıp dışarı çıkıyorum. Telefon yine

çalıyor. Demek hâlâ eve dönmedi. Kulağımı kapısına dayıyorum. Kapı kedilerle birlikte soluk alıp veriyor gibi. Otomatın ışığı koridoru aydınlatıyor. Başımı çevirip merdiven sahanlığına bakıyorum. Dalga dalga kıvırcık saçların altında, boşlukta yüzen bir çift dudak. Üzerime üzerime geliyor. Heyecanlanıyorum. Ter basıyor her yanımı. Hâlâ elimde tuttuğum kırmızı kalemi sıkıyorum avucumun içinde. Bir şeyler diyor. Önce anlayamıyorum. Ona bir şey sormayı düşündüğüm geliyor aklıma fakat bir türlü ne olduğunu anımsayamıyorum. Boşlukta asılı bir çift dudakla ben öylece bakışıyoruz koridorun ruhsuz ışığında. Büstünü yapmak isterim diyor. Evet, demek istiyorum, heykeli dikilecek adamım zaten! Yüz hatlarım çok değişikmiş, öyle diyor havada asılı duran dudak. Güzel sanatlar öğrencisiyim, diyor, bitirme projesi olarak Schopenhauer büstü yapıyorum. Büst, diye tekrarlıyorum içimden, Büst. Bugün uğrasana diyor, prova olur hem. Kırmızı kalem kırılıyor. Dudak, boşluğu yararcasına gülüyor. Âlemsin, diyerek uzaklaşıyor. Hatırlıyorum: Seninle birlikte nereye gidebiliriz? Arkasından seslenmek üzereyken vazgeçiyorum. Bu bir oyun olmalı. Benimle oyun oynuyor, diye düşünüyorum. Ara sıra ben de oyun oynarım insanlarla. Fotoğraflarını çekerim örneğin. Sonra o birbirinden ayırt edemediğim yüzlerini kesip başka başka fotoğraflardaki başka başka insanların yüzlerine yapıştırırım. Yepyeni roller veririm onlara. Bu bir oyun. Sadece bir oyun. Ben bunun farkındayım ama ikinci kattaki kıvırcık saçlı genç kız üzerime saldığı dudağını konuştururken çok güzel rol yapıyor. Yalnızca bir dudağın rol yapması bütün bir bedenin rol yapmasından daha kolay olmalı. Memur emeklisi karşı komşuma saygım artıyor. O tüm bedeniyle oyun oynadı bana. Gitti ve bir daha dönmedi. Telefon artık çalmıyor. Koridorun ışığı sönmüş. Karanlıkta öylece duruyorum. Başka kimler parçası bu oyunun diye düşünmeden edemiyorum. Odama dönüp kapıyı kapıyorum. Kırmızı kalemi çöpe atıp pencereden dışarı bakıyorum. Tiyatro binasına rengârenk kostümlü, yüzleri boyalı insanlar giriyor. Onları, ellerindeki biletleri heyecan içinde sallayarak koşan çocuklar takip ediyor. Bağırıp çağırıyorlar. Birbirilerine sesleniyor, el kol işaretleri yapıyorlar. Uzun süre bakamıyorum. Tahammülüm yok. Buna bile tahammülüm yok. İyiden iyiye dayanıksızlaştım. Koridordan yine birtakım sesler geliyor. Karşı komşumun geri dönmüş olabileceğini düşünerek heyecana kapılıyorum. Bir iki adım atıyorum kapıya doğru. Tüm kalbimle dönmüş olmasını istiyorum. Her gün devam eden, bir türlü parçası olamadığım bu oyunun belli belirsiz

düzeninden kopmak canımı sıkıyor. Memur emeklisi karşı komşumu kapıda karşılamak istiyorum. Ayaklarıma bakarak çalan telefon ve kedileriyle ilgili güçlükle duyacağı üç beş kelime sarf ettikten sonra evime girmek üzere arkamı dönerken her şeyi anladığımı, onun da oyundan kopamadığını, her gün bunu düşünse de çekip gittiği andan itibaren hiçbir şeyin aynı olmadığının farkına vardığını biliyor olduğumu anlamasını sağlayacak kadar başımı kaldırmak istiyorum. Çok değil; hatta göz göze bile gelmeyiz belki ama beni anlaması için yeterli olur. Alelacele kapıyı açıyorum. Karşımda kırmızı pelerini, yaldızlı kemerinden sarkan tahta kılıcı ve çarpık vücuduyla bir hilkat garibesi duruyor. Yüzünün olması gereken yerde bilye büyüklüğünde iki göz asılı. Meraklı meraklı bana bakıyor. Kırmızı eldivenli sağ elini kaldırıp işaret parmağıyla karşı komşumun kapısını gösteriyor. Ahmet Bey’e bakmıştım, diyor, Oyuna geç kalacağız. Demek ismi Ahmet diye düşünüyorum. Bunca zamandır bana ismini bile söylememiş olması da oyunun bir parçası olmalı. Bilmiyorum anlamında başımı yana eğiyorum. Bir süre daha bakıyor bana o iri, yusyuvarlak gözler. Sonra alelacele arkasını dönüp merdivenlerden inerek gözden kayboluyor. Kapıda kalakalıyorum. Maskeler, büstler, çekip gitmeler... Büyük prodüksiyon! Gülüyorum, hoşuma gidiyor. Kapıyı arkamdan çekip ikinci kata, kıvırcık saçlı genç kıza gidiyorum. Kapıyı açıyor. Dudakların üzerinde belli belirsiz bir çift göz. Ben de dâhil olmak istiyorum. Neye, diye soruyor. Oyuna, deyince gülüp beni içeri davet ediyor. Dar, karanlık bir koridordan geçip atölye olduğunu söylediği sigara kokan bir odaya giriyoruz. Beni odanın ortasındaki tabureye oturtup tezgâhının arkasına geçiyor. İstediğin herhangi biri olabilirim, diyorum. Mesela, diye sorunca muzipçe bir ifade takınıp Schopenhauer deyiveriyorum. Gülüyor. Gülüyoruz. Kahkahalarımız kedi mırıltılarına, sokaktan gelen çocuk çığlıklarına karışıyor. Rahatlıyorum. Oldu bu iş, diyorum kendi kendime. Oldu işte!

Tek Bir Fırça Darbesi

Her şey olması gerektiği gibi.

Ağustosböceği sesleri, ılık rüzgâra karışan dağ kekiği kokusu, yüzlerimizdeki tebessüm... Masmavi, engin denizi; birbirine el veren köpük köpük dalgaları; bizi burada, yaşadığımız anın içinde tutan her neyse onu düşünüyorum. Annem mutfakta, ucu sararmış gaz ocağı alevinde balık pişiriyor. Sol elinin tersiyle alnında biriken teri siliyor. Yaklaşan gece kadar gerçek kılıyor onu eprimiş mutfak önlüğü. Ahşap yemek masasının kurulduğu balkondan konuşmalar duyuyorum. Sokak lambaları bir bir yanıyor. Tek kanadı açık panjurun önündeyim. Bir içeride bir dışarıda bakışlarım.

Her şey olması gerektiği gibi.

Yavaş yavaş eksilen bir yaz gününden biriktirdiği kokularla birlikte esiyor rüzgâr. Kımıltısız bir boşluk gibiyim; sessizliğimi rüzgârın tuz kokan, dut kokan, çam kokan, turunç kokan nefesine ekleyip geceye karışıyorum. Bir dalgınlıktan gelip bir başkasına karışıyor bakışlarım.

Ne demişti Eyüp öğretmen anneme: “Oğlunuz dersi dinlemiyor. Sanki... Sanki...” burada kahverengi çerçeveli, kalın camlı gözlüğünü sağ eliyle itekleyip gözlerini annemden kaçırmış olmalıydı, “bambaşka düşüncelere dalmış gibi”. Aralık kapının yanında, üstleri çizik dolu ahşap sıralara bakarak onları dinlediğimi bilmiyorlardı. Duymuştum her şeyi. Sınıftan çıkarken annemin üzüntüsünü görmüştüm. Bir bıçak daha saplanmıştı kalbime o gün.

Panjuru kapayıp mutfağa yöneliyorum. Taş duvarların serinliği vuruyor yüzüme. Tekir bir kedi geçiyor önümden koşarak. Annem gülümsüyor, gözleri pul pul. Bir çocuk sesi geliyor dışarıdan.

Her şey olması gerektiği gibi.

Mutfak kapısını açıp bahçeye çıkıyorum. Hava kararmak üzere. Burada durmadan yıldız kayıyor geceleri. Sonradan unutacağım dilekler tutuyorum

her gece. Giyinip süslenmiş genç kızlar ve erkekler geçiyor bahçe kapısının önünden. Dalgaların yakamozları okşadığı sahile doğru yürüyorlar. Yıkık dökük bakışları. Peşlerinden koşup yetişmek istiyorum onlara. Sırtımda küçük bir çocuğun kırık hayallerini taşıdığım geliyor aklıma. Öylece durup bulutsuz gökyüzüne bakıyorum. Birkaç martı kanat çırpıyor boşlukta. Sessizliğin ördüğü bir duvar var yaşamla aramda. Sessizlik, içimde taşıdığım kırık dökük bir cennet; sığındığım bir garip liman.

Yaşlı bir çift geçiyor sonra. Buruşuk elleri aralarındaki boşlukta kenetlenmiş. Babam yaşasaydı kaç yaşında olurdu hesap etmeye çalışıyorum. Üç, beş derken kayıp gidiyor elimden yıllar. Vazgeçiyorum. Balkondaki demir sandalyelerden birini çekip oturuyorum. Ayaklarımı sallıyorum boşlukta. Yenice yıkanmış balkon, belli. Öbek öbek kuruyor renksiz taşlar. Şekilsiz, incecik bacaklarıma bakıyorum. Okulu özlüyorum. Arkadaşlarımı, Eyüp öğretmeni, sınıfın dinmek bilmeyen uğultusunu... Yaz tatili bir an önce geçsin istiyorum. Yapacak bir şey yokken daha bir sessizleşiyorum.

Her şey olması gerektiği gibi.

Rüzgâr çıkıyor. İnce bedenimin titrediğini hissediyorum. Sinekliği açıp içeri giriyorum. Kızgın yağ cızırdıyor. Zaman bir türlü geçmek bilmiyor. Ayaklarımı sürüye sürüye taş döşeli koridoru geçip odama gidiyorum. Akşamın renkleri belli belirsiz boyuyor duvarları. Renklerin arasına karışıyor tekir kedimizin miyavlamaları. Odamda ışığı açmıyorum. Böylesi daha iyi. Perdeyi aralayıp yüzükoyun yatağıma uzanıyorum. Dirseklerimden destek alıp şöyle bir doğrularak sağ elimle yastığımın altına uzanıyorum. Kalın resim kâğıdını çekip çıkarıyorum. İki siluetin önlerindeki karanlığa doğru yürüdükleri bu resme kim bilir kaçıncı bakışım? Denizi arayan martılar gibi gözlerim de bir anlam arıyor silik fırça darbelerinin çizdiği siluetlerin kamburluğunda. Resmin altındaki imzaya kayıyor bakışlarım. Hiç tanımadığım babamın imzası da kendi kadar yabancı. Gece tüm seslere dokunuyor tek tek. Onları özenle katlayıp rüzgârın önüne katıyor. Her şey geçip gitse keşke. Bir uyusam bir uyansam ve her şey geçip gitmiş olsa...

“Öyle bir vakit olmalı ki,” diye geçiriyorum içimden, “gelecekte bir yerde, paslı bir balkon demirine tutunup bu günü anımsamalıyım.”

Oysa biliyorum ki öyle bir vakit hiç gelmez. Sesler katılaşır, düşler katılaşır, silik birer fırça darbesine benzeriz hepimiz.

“Yemek hazır!” diye sesleniyor annem içeriden.

Ne kalacak elimde bu sapsarı günler gelip geçtiğinde? Boyası solmuş bir resimle ıslak taş balkonların sessizliği.

Ve kırık dökük birkaç anı...

İşte bir balık kızartması. İşte bir günbatımı sofrası.

Her şey olması gerektiği gibi.

Unutulmuş Bir Kentteki Bin Beş Yüz Sokak

Bugün ellerim kaşınıyor. Öylesine kaşınıyor ki ellerim, parmaklarımı iyice açarak duvarlara sürüyorum ayalarımı. O an duyduğum haz çılgına çeviriyor beni. Ama durduktan hemen sonra yine kaşınmaya başlıyor ellerim.

Evim bir portakal ağacının hemen yanındaki apartmanın ikinci katında. Ya da ben öyle düşünüyorum. Belki de evimin hemen yanındaki bu ağaç bir portakal ağacı değil de limon ağacıdır. Ne de olsa meyve verdiğini hiç görmedim. Cılız, kupkuru, birbirine girmiş dalları bana, ellerini bulutlu göğe kaldırmış bir meczubu anımsatıyor. Birkaç hafta önce dallarının birinde yemyeşil, damar damar bir yaprak vardı. Koskoca ağacın üzerinde yalnızca tek bir yaprak... Demek hayat öyle çabuk vazgeçmiyor. Bunu öğrendiğim iyi oldu.

Kış yaklaşırken insanı nefessiz bırakan bir is bulutu çöker mahallenin ara sokaklarına. Üst kattaki evlerin balkonlarından karşıki evlerin pencerelerine çekilmiş çamaşır iplerinde asılı sararmış atletler kömür kokar. Duman rengindedir bütün kediler, bu sokağın kadınlarıysa gözlerine kara kalemler çekilmiş gibi bakar. Duraklarda otobüs bekleyen gözler kullanılmış market torbaları gibi buruş buruştur. Bir boşluğa açılır sanki her kapı. Islak, pis sokaklara çıkan herkes döne döne kaybolur bu keşmekeşin içinde. Yazlarıysa baygın bir koku bulaşır üstümüze. Açık denizler, altın sarısı kumsallar çok uzaktadır. Dar, taşlık sokaklar tozludur artık. Tek değişmeyense yüzlere yapışıp kalan o yılgın bakışlardır.

Sıradan bir kış günü bugün. Hava yağmurlu değil ama keskin bir soğuk var. Buna rağmen birkaç çocuk plastik bir topun peşinde bağıra çağıra koşuyor. Yanlarından geçerken itip kakmak istiyorum onları. Ellerim palto ceplerimde, sağ elimle anahtarlığımla oynuyorum. Bu beni rahatlatıyor. Neyin ne olduğunu bilmediğim eski zamanları düşünüyorum. Yerden bir taş alıp sıra sıra dizili pencerelerden birine fırlatasım geliyor. Yürümeye devam ediyorum. Köşede bir tüp gaz kamyonu park etmiş ama motoru hâlâ çalışıyor. Kamyonun hemen yanında ayakta duran şişman, sakallı bir adam el kol hareketleriyle göremediğim birine bir şeyler anlatmaya çalışıyor. Çok

kalın bir ensesi var. Yanından geçerken elimi havaya kaldırıp hızlıca tokat atmak istiyorum ensesine. Yere düşüp sersemleyince tüp gaz kamyonunun kasasına çıkıp tüpleri ikişer üçer yere atardım. Tüplerden birini bakkalın camına attıktan sonra bir diğerini iyice savurup ikinci kat balkonundan sarkan güzel kıza doğru fırlatırdım. Gözlerim titriyor, ellerim terliyor... Tam yanından geçmek üzereyken, kalın enseli adam gürültülü bir şekilde öksürünce kendime geliyorum. Sol elimle alnımı silip yürümeye devam ediyorum.

Beyrut'a gidiyorum. Bir sokak çalgıcısı Beyrut. Kuru dal suratlı, kalın parmaklı bir adam. Güneşte ışıl ışıl parlar meşinleşmiş derisi. Günün birinde Beyrut 'a gidip, bir şekilde orada yaşadığını öğrendiği, onu daha bebekken sokağa atan babasıyla yüzleşmek isteyen bir sokak çalgıcısı. Yine canımın sıkkın olduğu bir günün akşamında karıştığım anlamsız bir kavgadan kurtarmıştı beni. Neredeyse benim yüzümden canından çok sevdiği akordeonundan olacaktı. Çok içmiştim o gece. Ertesi sabahı görmemi gerektirecek ne bir işim ne de ailem vardı. Bile isteye omuz attığım genç bir adama bir araba küfür etmiştim. O ve arkadaşı, ağzımı burnumu dağıtmaya yemin etmiş gibi bakarak tekme tokat dövmeye başlamışlardı beni. İşte tam o sırada Beyrut, sırtında akordeonuyla çıkagelmiş, yerden aldığı taşları gençlerin üstüne atıp küfrederek canımı kurtarmıştı. Beni dövmekten vazgeçen gençler ana avrat söverek üzerlerine el kadar taşlar atan kaçığın peşine düşmüşlerdi. Sırtında akordeonu varken koşamıyordu Beyrut. Yengeç gibi yan yan adımlar atıp asfaltın üzerinde zikzaklar çiziyordu. Güç bela ayağa kalkıp topallayarak peşlerinden gitmiş, Beyrut'u bir parkın köşesinde iki seksen yere uzanmış vaziyette bulmuştum. Sonrasında kendine gelip aynı parkta şarap içmeye başladığımızda, akordeonu parkın girişindeki çimenlerin üzerine fırlatıp hiç ses çıkarmadan gençlerin onu yumruklamasına izin verdiğini anlatmıştı.

"Neden yaptın bunu," diye sorduğumda kendine özgü bir şekilde yamru yumru gülümseyerek "Sen de geceye aitsin," demişti. "Tıpkı benim gibi. Bakışlarından anladım," derken kirli işaret parmağıyla sol gözünü çıkaracakmışçasına kaşıyordu.

İşte bu akşam da Beyrut'u görmeye gidiyorum. Birkaç haftadır kontrol edemediğim öfke nöbetlerim yine baş gösterdi. Apartman yöneticisini itip

kaktım, gittiğim iş görüşmesindeki takım elbiseli, dişlek müdürü kravatından tuttuğum gibi yere fırlattım. Beni tanıyan çocuklar yanlarından geçtiğimde kaçacak delik arıyor, mahalle esnafıysa para istemeye çekindiğinden alışveriş etmemi hoş karşılamıyor. Belki de her normal insan gibi bir psikoloğa gitmeliyim ama daha ilk seansta adamı koltuğuyla birlikte camdan aşağı fırlatmaktan korkuyorum. Benim ilacım Beyrut. Onunla ne zaman konuşsam rahatlıyor, en azından bir süre düzgün düşünebiliyorum.

Ellerim ceplerimde yürürken bulutlara bakıyorum. Kemik rengi ayın önünden yavaş yavaş geçen kapkara bulutlara. Neyin peşinde olduğumu bilmiyorum. Gün gelir de yaşanan bunca şeyin anlamını kavrayabilir miyim, diye soruyorum kendime. Yanıt yok. Kara kuru bir limon satıcısı geçiyor yanımdan. Yüzüme baka baka çığırıyor. Dişlerim kamaşıyor cırlak sesini duyunca. O kepçe kulaklarından yakaladığım gibi camekanlı arabasına çarpmak istiyorum kafasını. Diz çöküp yakarmak istiyorum sonra geçip giden bulutlara. Beni rahat bırakmaları için yakarmak istiyorum onlara.

Adımlarımı hızlandırıp mahalledeki en dik yokuşun sonlandığı yerden sağa sapıyorum. Birkaç delikanlı okul duvarına tünemiş sigara tüttürüyor. Şekil şekil dumanlar sızıyor ağızlarından geceye. Kış geldi geçti yine diye düşünüyorum nedensizce. Öylesine... Paltomun yakalarını kaldırdıktan sonra ellerimi cebime sokup konyak şişesini yokluyorum. İçim ısınıyor. Beyrut’un görüşmeyeli neler yaptığını düşünüyorum. Çılgın çingene diye mırıldanıyorum. Bahtı da teni kadar kara olan bir garip çokpaltolu.

Güzelyalı Parkı’nın girişine yaklaşırken duyuyorum akordeon sesini. Siluetini görüyorum sonra. Biraz daha yaklaşıyorum. Banklardan birine oturmuş, iki dudağı arasına emzik gibi sıkıştırdığı sigarayı ısıra ısıra içerken yüzünü buruşturuyor. Yanına yanaşıp sessizce banka oturuyorum. Ortamızda kalan şarap şişesine uzanıp bir yudum aldıktan sonra geri bırakıyor. Gözleri donuk, bakışlarında bir tuhaf ıssızlık. Parkta kimsecikler yok. Günün en güzel saatleri bunlar. Akordeonun sesi bir ayin müziği gibi uzadıkça uzuyor. Ağaçların dallarına dolanıyor, klakson seslerine karışıyor, uzun uzun apartmanların balkonlarını yalayıp geçtikten sonra bulutlara yamanıyor. Cebimden bir sigara çıkarıp yakıyorum. Sessizce. Tütün

çıtırdarken içim ısınıyor. Gecenin soğuğu yavaş yavaş yayılıyor üstümüze. Dünya bir arka plan sanki. Balkonlarda asılı çamaşırlar, hemen arkamızdaki asfalttan kayarcasına geçen arabalar, Aliler, Yakuplar, Ayşeler... Hepsi, her şey yalnızca bir arka plan. Akordeon sesine karışan kulak tırmalayıcı bir statik. Kendimi de Chirico tablolarından birindeymiş gibi hissediyorum. Saydam heykeller gibiyiz Güzelyalı Parkı'nda.

"Selamın aleyküm," diyor Beyrut çalmayı bırakıp. Şarabına uzanıp bir yudum alıyor.

"Aleyküm selam," deyip sigaramdan derin bir nefes alıyorum. Bir süre sessizce oturuyoruz. Kara bir kedi fıskiyeyi seyrediyor. Başını çevirip uzaklaşıyor sonra. "Yine başladı," diyorum."

"Krizler mi?"

"Evet ya. Krizler."

"Ne yapmalı?"

"Bütün gücümle bağırmak istiyorum. Ağzıma ne gelirse söylemek, gelene geçene küfretmek istiyorum."

Ses çıkarmadan şarap şişesini uzatıyor. Nasırlı elinden şişeyi alıp bir yudum içiyorum. Yarıdan az kalmış. Öne eğilip dirseklerimi dizlerime dayıyorum. Şarap şişesini çeviriyorum sağ elimde.

"Biliyor musun bugün ne yaptım," diyor. Yanıt vermeden konuşmaya devam ediyor. "İnciraltı'nda bir kurbağanın peşine düştüm. Atlaya zıplaya ilerliyordu ağaçların arasında. Taktım akordeonu sırtıma peşine düştüm. Önce yolu geçti. Yavaş yavaş. Atlaya zıplaya. Sonra yol kenarındaki su kanalına kadar indi. Oraya ait değilmiş gibi bir süre suya baktı. Sonra da atladı."

"Neden izledin onu?"

"Üzgün gibiydi. Söylesene, kurbağalar üzülür mü hiç?"

“Bilmem,” dedim şaraptan bir yudum daha alarak. “Herhalde üzülmezler.”

“Belki de yavaş yavaş yok olduğunun farkına varmıştır o da ha, ne dersin?”

Gülümsüyorum. Uzun zaman sonra ilk defa. Gece bulanık. Küçük bir çocuğun adım atışları gibi ürkekçe akıyor zaman. Bir kamyon geçiyor arkamızdan. Kim bilir nereye gidiyor. Rüzgâr kızarmış balık kokusu getiriyor burnumuza. Az önce fıskiyeye bakan kedi havayı kokluyor. Gözlerimi kapıyorum. Beyrut akordeonun tuşlarında gezdiriyor nasırlı parmaklarını. İki nota arasında uzun bir boşluk.

“Sonra ta Susuz Dede tepesine kadar yürüdüm. Kan ter içinde kaldım ama değdi. Civardaki bütün sokaklar görülüyor oradan biliyor musun?”

Birkaç nota daha duyuluyor. Karışıyorlar geceye, kırlangıçlar kadar ürkekçe.

“Kaç sokak var bu kentte diye sordum kendi kendime sonra. Kaç çocuk top oynuyor acaba bu sokakların arasında. Kaç kişi ölüyor ben akordeonun tuşlarına dokunurken. Söylesene, sence kaç sokak vardır bu kentte?”

“Bilmem,” diyerek sigaramı yere fırlatıp sağ ayağımla eziyorum. Başımı kaldırıyorum. Sapsarı gözleri. Anılar düğümlü sanki buruş buruş olmuş boynuna.

“Bin beş yüz!” diye bağırıyor aniden. “Bin beş yüz sokak vardır bence!” Çılgınca bir aşağı bir yukarı oynatıyor parmaklarını siyah beyaz tuşların üzerinde. “Ve yaşadıklarını kanıtlamaya çalışan milyonlarca insan!”

Ayağa kalkıp parkın içlerine doğru yürümeye başlıyor. Yokmuş gibi adımları. Hiç olmamış gibi. Çok yorgun hissediyorum kendimi. Kalkıp gidemiyorum peşinden. Bir süre öylece oturuyorum bankta. Cebimden kanyak şişesini çıkarıp çıkarıp içiyorum. Ne balık kokusu var artık ne kedi ne de Beyrut... Bir başımayım. Pencerelerden sızan solgun sarı ışıkları izliyorum. Karanlıkta alçalan bir uçağın ışıklarını seçiyorum gökyüzünde. Ayağa kalkıyorum sonra. Parktan çıkıp eve doğru yürümeye başlıyorum.

Öfkem un ufak olmuş içimde. Nefes alıp verdikçe parça parça karışıyor geceye. Ağır hareketlerle bir sigara daha yakıyorum. Gece usulca sokulurken unutulmuş bu kente, uzayıp duruyor gölgem bin beş yüz sokaktan birinde.

Delilik Bu!

Tanıdığım herkes delirdi. Varlıkları da yoklukları da bir artık benim için. Bir komşum var. Gömleğini pantolonunun içine sokuyor. Kollarını da iki yanına sallayıp o şekilde yürüyor. Gömleğini pantolonunun içine sokan komşum delirdi örneğin. Selam veriyor her önüne gelene. Gülümsüyor. Hayatından memnun gibi görünüyor. O şekilsiz, sıska parmaklarıyla gelene geçene el sallıyor bütün gün. Boynunun kıvrılıp sıska bedenine dönüştüğü yerde kahverengi bir et beni var. Gömleğini pantolonunun içine sokan komşumun et beni rüyalarıma giriyor. Karanlık ara sokaklarda peşime düşüyor. Bırak gideyim, diyorum. Gülüyor. Et beni dudaklarıyla et beni kahkahaları atıyor. Onu görmek istemiyorum. Ne zaman görsem bir şeyler ters gidiyor. Yalnızca o olsa iyi. Karşı komşum yaşlı bir bayan. Bütün gün pencereden dışarı bakıyor. Oğlunu bekliyormuş, öyle diyor. Benden, oğlunun nerede olduğunu, onu neden bırakıp gittiğini ya da neden gelmek bilmediğini sormamı beklediğini hissediyorum. Oysa gücüm yok buna. O rutubetli merdiven boşluğunda karşılaştığımızda tek yapabildiğim dudaklarıma yılışık, çarpık bir gülümseme yerleştirmek oluyor. Karşı komşum da gülümsüyor bana o zaman. Kendimi suçlu hissediyorum böyle olduğunda. Sanki deliren o değil de benmişim gibi. Oysa asla gelmeyecek olan oğluna her hafta mektup gönderen benim sanki. Sokağa da çıkmaz oldum zaten. Sallayıveriyorum balkondan sepeti, bakkal koyuveriyor içine gazeteyi, sigarayı, ekmeği. Bakkal tütün bıyıklı. Kıvırıp duruyor boyna bıyıklarını. Dişlerinin arasına alıp gıcır gıcır evirip çeviriyor. Kendi kendini yemeye başladığını düşünüyorum bazen; ara sokakta bir ouroboros. Geceleri odamın içinden geliyor bu kemirme sesleri. Bakkalın gizlice camdan girip kendini benim odamda yemeye başladığını düşünerek tiksinti içinde uyanıyorum. Gecenin bir yarısı uyanmaktan hiç hoşlanmıyorum. Etrafımı saran karanlık ve sessizliğin içinde uçuşan rengârenk rüyalar görüyorum. Komşularımın rüyaları bunlar. Görmek istemediğim, bilmek istemediğim envai çeşit şey beliriyor gözlerimin önünde. Bir daha da uyuyamıyorum. Gün doğana kadar düşünmekte zorlanıyorum. Dışarıya bakıyorum böyle olduğunda. Ayın yüzü donuk. Ayın yüzü beyaz. Boş boş bakıyor çok uzaklardan. Kendimi bildim bileli anlamadığım şeyler oldu hep. Neden her şeye bir anlam yüklemeye çalışırız diye sordum örneğin; hüzünlüysek ay da hüzünlüdür, neşelendiğimizdeyse güneş, tonton nineler

gibi sırıtır rüzgârda salınan ekinlerin arasından. Oysa hiçbiri yoktur bunların. Her şey bir toplu iğne başı kadar anlamsızdır. Dudakların arasında ıslatılan bir iplik parçası nasıl geçerse iğne deliğinden, biz de işte öyle geçip gideriz yeryüzünden. Şimdi sokaktayım. İstemesem de ara sıra dışarı çıkmam gerekiyor. Yazdığım yazıları, yaptığım düzeltileri bir yerlere yetiştirmek durumunda olduğum söyleniyor. Koşuyorum ben de. Koşar adım dışarı çıkıyorum. Koşar adım yürüyüp koşar adım geri dönüyorum. Bazen yaşam çarpıyor yüzüme. İlerleyemiyorum. Ters dönen bir bok böceğine dönüyorum böyle anlarda. İşte şimdi buradayım. Bu leş gibi kokan ara sokakta. İnanmıyorum olan biten hiçbir şeye. Ben burada, bu leş gibi kokan ara sokakta durmuş, bir o yana bir bu yana yalpalayan insan kalabalığına bakarken tekrarlıyorum kendi kendime: inanmıyorum olan biten hiçbir şeye. Topluma örneğin. Topluma inanmıyorum ben. Eline geçen her ne olursa olsun gözünde büyüten bir tuhaf mengenedir toplum. Otoriteyi büyütür gözünde sözgelimi. Sağa sola emirler yağdıranları besler koynunda. Gereğinden fazla sorumluluk yükler olur olmaz insanlara. Sen bunu şöyle yapmalısın, ya da o öyle olmaz der. Olumsuzluklar, inançlar, önyargılarla beslenirken her şey daha iyiye gidecek martavalını da okumadan edemez. Görmez yaşananlardaki tekdüzeliği. Bir şeyler bekler hep onu oluşturan şekilsiz kafalardan. İşte şimdi bu ara sokakta çevreme bakıyorum. İnsan kılığında bir avuç iskelet. Başları cam gibi herkesin. İçlerini görüyorum. Düşünceler kıvıldıyor beyinlerinin kıvrımlarında. Ciğerleri titriyor kahkaha attıklarında. Yaşamıyoruz aslında, yalnızca bir süreliğine hayatı örtüyoruz üzerimize. Artık sokağa her çıktığımızda otopsi masasına yatırılmış kadavralardan bir farkımız yok. İç organlarımız istila ediliyor, vücudumuz iğdiş edilip beynimiz et yığını gibi oradan oraya savruluyor; ta ki her birimiz pop kültürünün çok sevdiği o tembel ikonlara, yani zombilere dönüşene dek. Gülümsemeler, bakışmalar, göz süzmeler, ne haber nasılsınlar, iyiyim ya senler, hocamlar, efendimler, saçma sapan şakalaşmalar ve bir araba dolusu küfür; istesek de istemesek de tüm bunlar hayatımızın bir parçası. Oysa giderek etkisini yitiriyor gerçeklik. Güçten düşüyor; anlamsız şekillere dönüşüyor her şey. Biri diğerinden farksız gazetelerin magazin sayfalarından fırlamış gibiyiz hepimiz. En önemli, en zeki, en popüler, en, en, en... Caka satıyoruz sağa sola. Kibrimizden yanaşılmıyor yanımıza. Bir karınca kadar değerimiz yok oysa. Deneyimlere de inanmıyorum. Etraftaki milyonlarca ve milyonlarca insanın her konuda deneyimi var. Fikirlerini belirtiyorlar. El kol sallayarak her konuda

fikirlerini belirten bu milyonlarca ve milyonlarca insandan tiksinti duyuyorum. Deneyimler yanıltıyor insanları. Doğru bildikleri şeyler mengenenin yoğurduğu zihinlerini eğip büküyor, doğru bildiklerinden apayrı şeylerle karşılaşmak amansız bir ürküntü duygusuna kapılmalarına neden oluyor. Korkuyorlar yaşamaktan. Doğru bildikleri şeyler içlerini kemirip geriye kokuşmuş bir boşluk bırakıyor. İşte bu yüzden kavga ediyorlar, itişip kakışıyor, birbirlerini öldürüyorlar. Durup düşünseler bütün yaşamları boyunca sadece ve sadece doğru bildikleri şeylerin içlerini kemirerek açtığı o derin boşluğu doldurmaya çalıştıklarını görebilirler. Oysa vakitleri yok durup düşünmeye. Yetişmeleri gereken yerler var hepsinin. Bu milyonlarca ve milyonlarca insan kendi özgür iradeleriyle birtakım yerlere gidiyorlar. Kapılar açıp kapıyorlar, asansörlere binip birkaç kat çıkıp sonra yeniden iniyorlar, alışveriş yapıyor, yemek yiyorlar; tüm bunları yaparken de bir kez olsun durup düşünmüyorlar. Benimse durup düşünmekten başka yaptığım şey yok. Yatmadan önce gözlerimin içine bakıyorum aynada. Yaşam kanlı canlı geri bakıyor bana. Tiksinti duyuyorum kendimden böyle anlarda. Kendimden ve çevremdekilerden. Düşünmek bağırsaklarımı çalıştırıyor. Düşünmek acı veriyor. Düşünmek şakaklarımı zonklatıyor. İlaç almam gerekiyor sonra. Yoksa uyuyamıyorum. Bir insanın bir diğerine yapabileceği en büyük iyilik ondan uzak durmaktır, diyorum kendi kendime. Hoşuma gidiyor. Gülümsüyorum. Oysa biliyorum; milyonlarca ve milyonlarca insanla çevriliyken bu asla mümkün değil. Biri olmasa öbürü oluyor. Gömleğini pantolonunun içine sokan adam olmasa oğlunu bekleyen yaşlı kadın oluyor. Bu hep böyle. Kapı çalınıyor. İşte yine başlıyoruz. Kapıyı çalan her kimse hayatı paylaşacağız. Hayat onun için ne kadar çekilmezse benim için de o kadar çekilmez olacak. Karşı komşum gelen. Elinde boş bir kâğıt, koltuk altındaysa birkaç gazete var. Merhaba, diyor gülümseyerek. Yüzüme bakıyor ama sanki görmüyor da aramızdaki boşluğu tırmalıyor. Rahatsız edici bir sessizlik. Yüzünü sağa çevirip hafifçe birkaç kez öksürüyor. Benden bir şey beklediğini hissediyorum. Oğluma mektup yazmak istiyorum diyor, ama artık eskisi kadar iyi göremiyorum, ben söylesem sen yazar mısın diyerek elindeki boş kâğıdı uzatıyor. Beklenmedik bir durum. Başımı eğip ne anlama geldiğini kestiremediğim bir şekilde sallıyorum. İçeri girerken birkaç kez daha öksürüyor. Düz siyah, upuzun bir elbise; üzerinde kareli, eskimiş bir ceket. Bense hâlâ pijamalıyım. Salondayız. Elindekileri girişin tam karşısındaki iki kişilik divanın üzerine bırakmış bile. Salonun dağınıklığı onu rahatsız etmiyor.

Alelacele yerdeki çoraplarla gazeteleri toplayıp televizyon sehpasının altına sokuyorum. Dizlerini ovuştura ovuştura divanda oturuyor. Duvardaki resimleri inceliyor. Ne zamandır mektup yazamadım oğluma, diyor. Oflaya puflaya konuşuyor. Nefes almakta zorlanıyor gibi. Başımı aşağı yukarı sallayıp divanın karşısında çaprazlamasına duran yüksek arkalıklı koltuğa oturuyorum. Terlik vermeyi unutmuşum. Siyah elbisesinin altına giydiği kalın yün çorap delik. Sola kıvrık, tarağına doğru yumurta kadar iri bir kemikle birleşen kalın bir parmak görüyorum. Hemen başımı çeviriyorum. Zaman bu hale getiriyor işte insanı, diyor gülümseyerek. Poz veriyor sanki. Dudakları içe doğru kıvrık. Yumruk yemiş gibi. Komşular bugünler içindir, diyorum. Verdiğim tepkilere ben bile katlanamıyorum. Kahkahalar atıp yerde yuvarlanmak geliyor içimden. Ya da farklı kelimeleri vurgulayarak aynı cümleyi tekrarlamak: Komşular bugünler içindir. Komşular bugünler içindir. Komşular bugünler içindir. Oysa susuyorum. Masum bir komşu gibi el el üstünde oturmaya devam ediyorum. Kâğıtla kalem elimde. Dışarıda hareketlilik başlamış. Korna sesleri, gelip geçenlerin uğultuyu andıran konuşmaları. Yarı açık perdeden gün ışığı sızıyor. Sapsarı bir toz bulutunun içinde oturuyor karşı komşum. Saçları, parmakları, dişleri, başparmağı kaçık çorabı, alıp verdiği nefes hep ama hep bu sarı bulutun içinde. Karşı komşum yalnızca benim hayal ettiğim, aslında hiç olmamış bir insan gibi oturuyor. Söyledikleri benim söylemek istediklerim, davranışları benim davranışlarım, elini kolunu ben isteyince oynatıyor. Delilik bu. Bizim burada, bu toz bulutunun içinde birbirimizle ve dış dünyayla iletişim kurmaya çalışmamız delilik. Yazacağımız her mektup, sarf edeceğimiz her kelime, atacağımız her bakış geçmişten bu yana gelen çaresizliğimizin yansımasından başka bir şey değil. Çaresizlikten konuşuyor insan. Çaresizlikten yürüyor, çaresizlikten gülüyor, çaresizlikten kendini başkalarına anlatmaya çabalıyor; her şey ama her şey insanın çaresizliğinden. Karşı komşum bunun farkına varamamış olabilir. Yaşamdaki kötülük onu erken yaşlandırmış, yüzünü, bakışlarını, derisini çirkinleştirmiş. Yıllar yıllar önce pembe tenli, sapsarı saçlı, rüzgârlar kadar uzun kirpikleri olan bir kadın olmalı. İstemeden de olsa adım atmış bu çarpık dünyaya ve kurtuluşu bir türlü göremiyor. Yapabileceği anlamlı davranışlardan biriymiş gibi görünen oğluna mektup gönderme eyleminin kendi içinde barındırdığı saçmalığı, umutsuz bir çırpınıştan başka bir şey olmadığını göremiyor. Neyse ki bu benim için çok açık. Sevgili oğlum diye başlayalım istersen, diyor. Hay hay! Ah, Tanrım! Her şey ne kadar da uyum

içinde. Dizimin üstüne kalın bir kitap yerleştirip kâğıdı üzerine koyduktan sonra yazmaya başlıyorum. Sevgili oğlum. Seni ne kadar özlediğimi tahmin bile edemezsin, diye devam ediyor karşı komşum. Çoktandır her şeyden uzağım. Sağlığını soralım önce, diyor karşı komşum, önce sağlığını soralım. Yazıyorum. Troleybüslerin elektrik tellerine uzanması gibi yaşama uzanmaya çabalıyorum. Patlak gözlerim iyice ufaldı. Laboratuvar faresiymişim gibi oyunlar oynuyor üzerimde yaşam. Neşem yerine geliyor. Kalemim yağ gibi kayıyor kâğıdın üzerinde. Geçmişi düşünüyorum sık sık. Her şey orada artık. Sırma saçlarım, uzun bacaklarım, uçsuz bucaksız bakışlarım. Çaresizlikten gülüyorum akşamları. Boşluğa bakıp bakıp iç çekiyorum. Bacak bacak üstüne atıp yazmaya devam ediyorum. Artık karşı komşumu duymuyorum bile. Günlerim hep aynı. Kahvaltı ediyor, ortalığı topluyor, eski resimlere bakıyorum. Pencerenin önüne koyuyorum onları sırayla. Gelip geçene baktırıyorum. Terliksiz geziyorum artık evin içinde. Çok sevdiğini bildiğimden kâğıt helva biriktiriyorum. Üç beş kişi hatırlıyorum geçmişimden. Biri sen, biri deden. Ara sıra durup karşı komşumun konuşmaya devam etmesini bekliyor, hemen ardından yeniden çalakalem yazmaya başlıyorum. Susuyorum. Sadece susuyor ve mektubu yazmaya devam ediyorum. Karşı komşum konuştukça konuşuyor. Ne çok şeyi varmış anlatacak, diye düşünüyorum. Mektubu tamamlayınca rahatlıyorum. Kâğıdı katlayıp ona uzatıyorum. Teşekkür ediyor. Anlam veremediğim birtakım sözler sarf ederek mektubu alıyor. Bizi anlayabilirler mi ey sevgili karşı komşum? Bizi hiç anlayabilirler mi? Delilik bu! diyorum kendi kendime. Bu yaptığımız delilikten başka bir şey değil.

Bir Tuhaf Rüyaymış Zaman

Akasya ağacının altındaydım. Ağzımda cıgara, aklımda bulutlar. Topak topak, bilinmeyene uzanan bembeyaz bulutlar. Kalkıp şöyle bir gerindim. Birkaç genç kız geçti yanımdan. Mırıl mırıl konuşuyorlardı. Akasya ağacı sarmaş dolaştı rüzgârla.

Bir elimi cebime sokup peşleri sıra yürümeye başladım.

Gün doğuyordu. Sallanıp yırtılarak keşmekeşe hazırlanıyordu yeryüzü. Başım ağrıyordu. Gecenin unutulmuş saatlerindeydi aklım. Havada taze ekmek kokusu vardı. Eski günleri anımsatırdı bana bu koku. Dünyanın bu kadar gürültülü olmadığı, sonbaharların sonbahar, kışlarınsa adamakıllı kış olduğu çocukluk yıllarımı hatırlatırdı. İşte orada bir yerde, artık unutulmuş bir odada doğmuştum. Gitgide silikleşen benliğim çocukluk odamın taş zeminine yapışıp kalmış bir gölgeydi yalnızca. Ne anımsamaya benziyordu bu, ne de unutmaya. Kendini bir yerden diğerine sürüyerek geçiyordu yaşamım.

Yürümeye devam ettim.

Yapraklar dökülmüştü yola. Üzerlerine basmadan ilerleyemiyordum. Bir korna sesi duydum. Motor hırıltısı, köşeyi dönen genç bir adam. Güneşin cansız ışığı çarptı yüzüme, gözlerime. Nereye gittiğimi bilmeden bir hayalet gibi geçtim doğan günün içinden.

Anlam yoktu hiçbir şeyde. Usul usul anıları biriktirmekti yaşam. Yarı aralık bir kapının arkasında ne olduğunu merak eden bir çocuk gibi yaşadım yıllarca. Karanlıktan korkan, yatağına girince yorganı çenesine kadar çeken bir çocuk gibi. Kaç şehir tüketmiş, kaç kez ‘Bu son,’ demiştim? İşte şimdi içime çevriliydi gözlerimdeki o deli bakış. Kuzey rüzgârlarının estiği içimdeki o kapkara dehlize. Öylece boşlukta var olmalıydım belki de. Kollarımı uzatsam da erişemiyordum hiçbir yere. Buydu anlamsızlığın belirtisi. Buydu içimdeki sessizliğin gizi. Başkalarının sevinçleriyle güldüm hep. Benim olansa hüzündü.

Yürümeye devam ettim.

Köşeyi dönünce bir dilenci gördüm. Paslı bir çöp tenekesinin dibine bağdaş kurmuş silindir şekline soktuğu bir karton kutuyu sağ gözüne yapıştırmış öylece caddeye bakıyordu. Meşinleşmiş ceketine, kirden kararmış ellerine, keçeleşmiş sakallarına baktım. Kartonun içinden caddeyi seyrederken bir yandan da gülümsüyordu. Yanına yaklaşıp eğildim. Bir süre öylece durup beni farketmesini bekledim. Kerih kokan vücudunda bir tek alnı bembeyazdı.

“Bana seslenenlere bakıyorum,” dedi. Şiir okur gibiydi sesi; öyle uzak, öyle ağlamaklı. “Ne zamana kadar seslenmeye devam edecekler merak ediyorum.”

Yüzüne kazınmıştı yaşamın acısı. Dünyasızdı. İncecik gövdesiyle tutunmaya çalışıyordu onu dışlayan yaşama. Alnının beyazlığı gibi eğreti duruyordu yaşamın akışında.

Bir kuş sürüsü geçti üstümüzden. Gün yavaş yavaş yerini buluyordu zamanın yatağında.

Yürümeye başladım.

Ölmek kolay, yaşamak lazım.

Ayrılık

Biliyorsunuz parkların
Sizi çağıran tarafları
İnsanın gizli, karanlık köşeleriyle oranlı

(“Umutsuzlar Parkı”, Edip Cansever)

Akşamüstü karmaşasında peşi sıra ilerlediği at arabasından yükselen nalça seslerini dinliyordu.

... tak-takatak-tak-takatak ...

Yorgun bedeninin iki yanından cansız birer kütük gibi sarkan kolları dingildek naylon poşetlerle sonlanıyordu. Günbegün arşınladığı tozlu ara sokağın asıl sakinleri –başıboş kediler ve yalnız insanlar– ortaya çıkmak için gecenin çökmesini bekliyorlardı. Çarpık kasketli, ağır ağır çevrilen bir tespih tutan elleri arkalarında kavuşturulmuş adamlar, bastonlara yaslanan yaşlılar, tek tip pardösülü başörtülüler ve daha niceleri geçip duruyordu yanından. Hiçbiriyle ilgilenmiyordu. Mumsuz gözleri çatlak asfalta musallat olmuş, aklıysa yetişmeye çalıştığı vapura takılmıştı. Sıradan bir gün daha sonlanıyordu işte.

Naylon poşetin parmaklarını kesmesine aldırış etmeden sol bileğini hafifçe çevirerek saate baktı. Vapurun kalkmasına beş dakikadan az bir süre kaldığını görünce oflaya puflaya adımlarını hızlandırdı. Şimdiye kadar hiç alışveriş etmediği halde her akşam selamlaştığı kirli sakallı bakkal iki dudağının arasına ince bir sigara yerleştirmiş, sağ elinde tuttuğu hortumu hızlı hızlı oynatarak tozlu kaldırımı suluyordu. Önünden geçerken başıyla selam vererek yürümeye devam etti. Sigaranın uzamış külü yere düşüyordu.

... tak-takatak-tak-takatak ...

At arabası yolun bittiği yerden sağa dönerek yavaş yavaş uzaklaştı. Gece bir güz yaprağı gibi usulca düşüyordu sokağın kalbine. Sanki yıkılmamak için birbirlerine yaslanıyormuş gibi görünen apartmanların pencerelerinden

sarı ampullerin solgun ışığı sızıyordu. Kaçak tütün satan delikanlı uyuşuk hareketlerle topluyordu tezgâhını. Gecenin gündüzden bir farkı yoktu.

İş çıkış saati dolayısıyla kalabalıklaşan ana caddeyi geçtikten sonra sola dönerek deniz kıyısındaki yürüyüş yolundan vapur iskelesine doğru ilerledi. Kollarında derman kalmamıştı. Bir an önce vapura binip kıç tarafındaki tahta banka kurulmak istiyordu. İki kısa bir uzun düdük sesi duyuldu. Halatlar çözülmüş, iskele kapıları gürültüyle kapanmıştı. Görevlilere bağırarak iskeleye koşan insanları görebiliyordu bulunduğu yerden. Elindeki naylon poşetleri havaya kaldırıp, koşmaya başlayacakmış gibi daha da hızlandı. Vapur ağır ağır dönmüş, kendi yarattığı köpüklerin arasından hızlanarak çıkmaya başlamıştı. Umutsuz bir şekilde poşetleri indirdikten sonra olduğu yerde durdu. Nefes nefese kalmıştı. Avuç içlerini dizlerine dayayarak bir süre hızlı hızlı nefes alıp verdi. Küçücük bir iskemleye adeta tünemiş olan ayakkabı boyacısı fırçasını tezgâha vurarak ona bakıyordu. Hemen yakınındaki bankta yaşlı bir çift hiç konuşmadan denizi seyrediyordu. Misinayla birbirine bağlanıp denize bırakılmış balonları küçük bir tüfekle vurmaya çalışan birkaç genç yüksek sesle gülüşüyor, havada dört dönen martıların çığlıkları batan güneşin eflatunlaştırdığı yüzlerden yansıyordu. Her şey olması gerektiği gibiydi. Vapur bile uzun süredir ilk kez tam zamanında kalkmıştı.

Elini kesen naylon poşetleri yere bırakıp ceketinin iç cebinden vapur tarifesini çıkardı. Bir sonraki vapur yaklaşık kırk beş dakika sonraydı. Tarifeyi gerisingeri cebine koyup poşetleri yüklendi yeniden. Oflaya puflaya amaçsızca yürümeye başladı. Dalgalı denizde ilerleyen takalar gibi sağa sola yalpalıyordu yürürken. Denizin boz bulanık yüzü su hareketlendikçe menevişleniyordu. Körfezin karşı kıyısındaki evlerin camlarından batan güneşin ışıltıları yansıyordu. İskeleyi geçip yürümeye devam etti. Sahil boyunca sıralanmış bankların hepsi güneşin batışını izleyen çeşit çeşit insanlarla doluydu. Yoğunlaşan trafikte çalınan kornaları duyabiliyordu hayal meyal. Az ötedeki küçük park geldi aklına. Öğrenciliği boyunca kim bilir kaç kez yolu düşmüştü oraya. Parka yöneldi. Kir kokan bir rüzgâr esti. İçini titreten. Tırnakları kirli bir adam üçtekerli, camekânlı arabasını iterek yanından geçerken denize bakıyordu. Arabanın içindeki kararmış tepsilerde buruş buruş naylonlara sarılı poğaçalarla sıra sıra dizili simitler vardı. Yürümeye devam etti. Bir an önce vapura binip evine gitmek

istiyordu. Evinde onu bekleyen boş odalar geldi aklına. Sesten sessizliğe geçiş ve geceleri çöken o kopkoyu yalnızlık... Canı sıkılmıştı.

Yürümeyen evliliği bir sene bile sürmemişti. Ayrılalı beş seneye yakın olmuş, yalnızlığa çoktan alışmıştı. Ortak dostlarından duyduklarına göre eski eşi yeniden evlenmiş, iki de çocuğu varmış. Kedisi geldi aklına. Kadife patileriyle giriş kapısının önünde onu bekliyor olmalıydı. Hafifçe gülümsedi. Mayhoş bir duygunun yaz kelebekleri gibi dolaştığını hissetti içinde. Zaman ağır bir yük gibi taşıyordu bedenini. Akşam güneşinin uzattığı gölgesini izleye izleye parka vardı.

Birkaç küçük ağaçla çevrili daire biçimindeki parkta beş ahşap bank vardı. Ağaçların arasından sahil boyunca yürüyen insanları ve bir bilye gibi batan güneşi görebiliyordu. Banklardan birinde esmer tenli, kıvırcık saçlı bir adamla kısa, sarı saçlı bir kadın oturuyordu. Adam öne eğilip dirseklerini dizlerine dayamış, kadına bakmadan konuşuyordu. Kadınsa ellerini kucağında kavuşturmuş, başı önde öylece dinliyordu. Kadınla adama en uzak olan banka oturup naylon poşetleri ayağının dibine bıraktı. İncelmiş naylon sapların kızarttığı parmak boğumlarını ovuşturdu. Arkasına yaslanıp sararan yaprakların arasından güneşe baktı. Hava kararmak üzereydi. Güneş sessiz, ılık bir öpücük gibi konmuştu denizin üzerine. Yaşadığı kentte güneşin denizin üzerine battığını unuttuğunu fark etti. Lacivertleşen denizden başlardı gece.

Gökyüzünde bir başına öylece süzülen bembeyaz martıya takıldı gözleri. İç cebinden sigara paketini çıkardı. Kurumuş dudaklarının arasına bir sigara yerleştirip yaktı. Gri duman göğe yükselirken solunda kalan çifte kaydı bakışları. Adam sağ eliyle şakaklarını ovuyordu. Dikleşip kadına döndü yüzünü. Kirli sakalında gezdirdi ellerini. Ne konuştuklarını duyamıyordu. Bir nefes daha çekti sigarasından. Martı alçalıp, köpüren dalgaların birine kondu. Kadın başını iki elinin arasına almıştı. Koyulaşan gölgelerin arasından yüzünü seçemiyordu ama titreyen omuzlarından ağladığını anlayabiliyordu. Adam ayağa kalktı. Rüzgârı biçti kadının hıçkırıkları. Sigara dumanı rüzgâra kapılıp süzüldü denize doğru. Hiçbir şey demeden arkasını dönüp parkın diğer çıkışına doğru yürümeye başladı adam. İki büklüm olmuştu kadın. Arkasına bile bakmadan kalabalığa karışıp gözden kaybolan adamın arkasından baktı. Sahil yolundaki bu ufacık parkta

yalnızca ikisi kalmıştı. Kadının göğsündeydi sanki kanat çırpan martılar. Başını öne eğip hıçkırıkların dinmesini diledi.

Bir süre sonra kadın ani bir hareketle banktaki çantasını alıp ayağa kalktı. Çaresizce bir sağa bir sola baktı. Göz göze geldiler. Eski karısının bahçe kapısını çarpıp gidişi geldi aklına. Demek her aşkın yanıbaşında dalgalı bir deniz vardı. Parktan apar topar çıkıp uzaklaştı kadın. Martı çığlıklarına karıştı vapur düdükleri. Sigarasını iki dudağının arasına kıstırdı. Naylon poşetleri tek eliyle sıkıca kavrayıp ayağa kalktı.

Parktan apar topar çıkıp uzaklaştı kadın. Martı çığlıklarına karıştı vapur düdükleri. Sigarasını iki dudağının arasına kıstırıp uzun uzun içti. Naylon poşetleri tek eliyle sıkıca kavrayıp ayağa kalktı sonra. Ağır adımlarla iskeleye doğru yürümeye başladı.

Bir Bakışın Düşündürdükleri

Sersem. Ne alakası var? Yok mu sence? Var mı. Var işte. Bal gibi var!

Bu gibi anlamsız düşüncelere kapıldığımda her zaman yaptığım gibi içimden beşe kadar sayıyorum. Aslında ona kadar saymak istiyorum fakat ilkokuldan bu yana ne zaman içimden sayı saymaya kalksam dokuzdan ona geçerken hıçkırık tutar. Birkaç kez o kutsal rakama, yani ona ulaşmak için üst üste iki kez beşe kadar saymayı denediysem de ikinci beşliğe başlarken düşünce akışımın bölünmesiyle mutlaka ama mutlaka neden ona kadar saydığımı unuttuğumdan dolayı olsa gerek hep beşe kadar saymayı yeğledim. Sabah sabah içsesim şuna benzer bir şeyler geveledi:

Otobüse yetişemezsen apartman kapıcısının beş yaşındaki oğlunun başına korkunç şeyler gelecek.

‘Korkunç şeyler’ derken iç sesimin ne ifade etmek istediğini bilmiyorum. Bu düşünce, Tuna’nın (kapıcımızın beş yaşındaki oğlunun adı bu işte) satın almak için büyük bir hevesle para biriktirdiği Mikasa marka futbol topunun daha önce kapıcımız Emin Efendi’nin evinde gördüğüm kalorifer böcekleri tarafından kemirilme suretiyle patlatılacağından tutun da, Tuna’nın gün bitmeden karanlık suratlı adamlar tarafından kaçırılacağına varana dek pek çok farklı anlama gelebilir. Adımlarımı hızlandırırken saate bakıyorum. Saatimi takmamışım. Bravo bana! Beni içten içe yiyip bitiren bu telaştan ötürü aynı anda birden fazla şey yapabilmenin verdiği keyfin tadını bile doğru düzgün çıkaramıyorum. Mesela dondurucu soğuğa karşın, her sabah ballı cevizli çöreğimi kemirirken yetişmem gereken bir işim yokmuş gibi ağır ağır yürür, bir yandan da otobüs durağına uzanan dar sokaktaki reklam panolarını tek tek okurken iç cebime yerleştirdiğim mp3-çalarımın kulaklıklarından beyin kıvrımlarıma nüfuz eden Mendelssohn’un piyano konçertosunu mırıldanırım. Keyif alırım bundan. Keyif almanın tarih öncesi çağlara dayanan ilkel bir bencillik olduğunu düşünürüm. Bunu düşünmek daha da keyiflendirir beni. Güne iyi başlamış olurum. Oysa şimdi halime bir bakın. Asansöre biner binmez aklıma gelen bu hiçbir iler tutar tarafı olmayan düşünce yüzünden bırakın mp3-çalarıma uzanmayı, tek bir reklam panosu bile göremedim. Böyle mi olmalı sanki? O küçücük çocuğun

yaşayacaklarından da ben mi sorumlu olmalıyım? Şimdiye kadar kendi yaşadıklarımdan, anneme, babama ve ablama yaşattıklarımdan sorumlu olmam yetmiyor mu? Tanrım, günah keçisi olmak ne zormuş? Keçi. Keçiler. Otobüse yetişemezsen Tuna keçileri kaçırır. Tövbe tövbe! Kurtar beni Mendelssohn, diye mırıldanarak mp3 çalarımın kulaklığına ulaşmaya çabalarken durağa varıyorum. Her zamanki insanlar: Bond çantalı, turuncu sakallı bir işadamı bozuntusu. Atilla Atasoy'a benzemiyor mu? Hadi ordan! Sekizi üç geçe gelen körüklü otobüse biner hep. Körüklü otobüs henüz geçmemiş olmalı. Demek saat henüz sekizi üç geçmedi. Güzel. Peki ya Atilla Atasoy da geç kaldıysa? Kurtaracağım seni Tuna! Daha bir sürü şey yaşamalısın hayatta. Ne olduğunu bilmiyorum ama yaşaman gereken bir sürü şey olmalı ki geldin dünyaya. Öyle değil mi? Kesin kaçırdın, kesin! Keçileri mi? Çünkü otobüsü kaçırmış olamam. Her sabah aynı otobüse bindiğimiz o kısa boylu, bıyıklı, kapkara adam durakta. Mürdüm eriğine benzemiyor mu? Her sabah bakıp özellikle de saçlarını incelemekten keyif aldığım o kumral bayan da hâlâ durakta. Onunla da aynı otobüse biniyoruz. Hatta aynı durakta da iniyoruz. Nerede çalıştığını bir türlü öğrenemedim. Kafama koydum ama, bir gün sırf nerede çalıştığını öğrenmek için onu takip edeceğim. Nerede çalıştığını bugün öğrenmezsen Tuna'nın kolları... Kes! Yeter be! ...Tuna'nın kolları... Bak hâlâ konuşuyor. Seninle mi uğraşacağım sabah sabah! Güne iyi başlayamadım bari rahat rahat şu kumral bayanın saçlarına bakabileyim. Yumuşacık olmalı. Acaba otobüste hemen arkasındaki koltuğa oturup önümdeki koltuğun, yani onun oturduğu koltuğun sırt kısmındaki demire tutunacakmış gibi yaparak saçlarına dokunsam mı? Daha neler! Buna kalp mi dayanır? Hem ya bile isteye saçlarına dokunduğunu anlar da seni ortalık yerde bir güzel haşlarsa? ...Tuna'nın kolları kopar... Başlatma şimdi Tuna'nın kollarından. Ne güzel konuşuyoruz işte, saç baş filan. Hem sonra Tuna'yı kurtardım ben. Birazdan otobüsüm gelecek ve Bond çantalı ...Atilla Atasoy... Bond çantalı işadamı ...Atilla Atasoy... işadamı bozuntusunun yanından geçip kumral bayanın arkasından otobüse bineceğim. Kapılar kapandığı an Tuna kurtulmuş olacak. Sonsuza dek! Yoksa yanına mı otursam? Yani kumral bayanın. Yanına fazla ilişmeden oturuveririm. Bacaklarımızın değmemesine özen gösteririm. İlk intiba çok önemlidir ne de olsa. Neden bacaklarına değil de hep saçlarına baktım şimdiye kadar diye soruyorum sana ey içses. Kırk yılın başı bir işe yarayıp sorduğum bir soruya cevap versen ne çıkar? Bacaklarını ellemezsen var ya... Eee... Ne olur o zaman? Artık bir de

tehdide mi başladın? Hayatımı altüst ettiğin, tanımadığım insanların başlarına anlamsız işler gelmesini engelleyip durmama neden olarak beni attan düşmüş Süpermen'e çevirdiğin yetmedi mi? Ellersin. Ellersin sen... Ellerim ellemem, bu benim bileceğim iş. Hem sonra... Hem... Ne? Bana baktı içses. Kumral bayan bana baktı. Ve sanırım gülümsedi. Atilla Atasoy'a omuz atıp kumral bayanı tokatla, yoksa basur olursun. Bana ne be! Basur masur umurumda mı sanki artık? Kumral bayan bana bakıp gülümsemişken daha ne isterim. Acaba hemen yanına gitsem mi, yoksa birkaç gün daha bekleyip ağır abi rolü mü oynasam? Ne dersin içses? Basur. Bravo. Senden de ancak bu beklenir. Her zaman olduğu gibi bir başımayım. Şimdiye dek ne yaptıysam kendi başıma yaptım zaten. Kumral bayana doğru birkaç adım atıyorum. Kalbim yerinden fırlayacak gibi. Bir kez daha iç cebime uzanıyorum. Bu kez mp3-çalarımın kulaklığını takmayı başarabiliyorum. Müzik beni her zaman rahatlatır. Bambaşka biri olduğumu düşündürür. Yakışıklı, karizmatik... Bond çantalı Atilla Atasoy... gibi. Değil. Hayır. Sen karışma içses. Uzak dur benden. Bir kez olsun uzak dur. Bu işi de yüzüme gözüme bulaştırmama neden olamayacaksın. Buna izin vermeyeceğim. Birkaç adım daha. Kısa, kararsız adımlar bunlar. Bond çantalı işadamı bozuntusu hareketleniyor. Bir otobüs yanaşıp gürültülü bir şekilde kapılarını açıyor. Binenler, inenler. Bond çantalı... Atilla Atasoy... gözden kayboluyor. Kumral bayan ağırlığını sağ ayağından alıp sol ayağına veriyor. Ah, o ne zarif bir hareket öyle. Sanki saat sekizi üç geçe bu kalabalık durakta Kuğu Gölü balesi sahneleniyor. Yanaş ve tokat at. Tokat at diyorum! Birkaç adım daha yanaşıyorum. Yine bana mı baktı ne? Tüm bunları hayal ediyor olabilir miyim? Bunları düşünmeme neden olan şey sabah kalkıp evden çıktığımdan bu yana yaşadığım onca şey mi? Hafife almayın. Kısa bir süreliğine de olsa masum bir çocuğun hayatı bana emanetti. Tuna'nın kolları kopar ha, otobüsü kaçırayım deme! Kaçırmam, kaçırmam. Hem zaten şu beş senelik iş hayatımda ne zaman otobüsü kaçırdım ki? Her sabah otobüsü kaçırmış olmayı umarak uyandığım halde bir kez olsun kaçırmadım. Az kaldı. Birkaç adım daha. Ha gayret. Yanına gidince ne diyeceğim peki? Merhaba, size tokat atabilir miyim? Yalnızca gülümsesem? Ballı çörek yemedim bugün, dişimde kırıntı kalmış olamaz. Ama bir şeyler de söylemeliyim. Kumral bayanı yalnızca gülümseyerek etkilemem pek de olanaklı görünmüyor. Ah Mendelssohn, neden her şey bu kadar güç olmak zorunda? Belki de sadece merhaba demem yeterli olur. Merhaba. Ben tokat! Yok, yok... Farklı bir şeyler söylemeliyim. Vurucu bir

şeyler. Tokat işte! ‘Bu sabah saçlarınız çok güzel,’ gibi mesela. Ya da ...suratınıza yapıştıracağım tokat size pek çok, pek çok yakışır... Siz bir ana, siz bir baba... Tanrım, neler saçmalıyorum ben böyle? Elim ayağıma dolandı iyice. Ulan içses, seni bir elime geçirirsem! Ya sesi çok inceyse? Ya ağzından çıkan her kelime içimde fırtınalar koparabilecek kudrete sahip olmasına rağmen henüz içime ulaşamadan dudaklarımda kontrolsüz kahkaha patlamalarına neden olursa? Bu düşünceden sonra bir iki adım geriliyorum. Durak artık iyice boşaldı. Yalnızca her gün bindiğim otobüse binen insanlar. Kalabalıkken işler daha kolaydı. Kumral bayana görünmeden ona yaklaşabiliyordum. Ellerim titriyor. Gözlerim kararıyor. Tanrım, galiba yapamayacağım. Alt tarafı bir tokat. Tuh senin kalıbına. Yarın yeniden denesem? Hemen şimdi, şuracıkta kendi kendime yarın yeniden deneyeceğime dair söz versem? Olmaz mı be içses? Olmaz. Mürüvvetimi görmek annemin hakkı değil mi? Çünkü biliyorum, eğer konuşabilirsek evlenebiliriz de. Derin derin soluk alıp veriyorum. Yarın, diyorum kendi kendime. Yarın. Fakat tam o esnada kumral bayan dönüp bana bir bakış daha atıyor. Dudaklarında bir gülümseme. Cilveli mi cilveli. Ya şimdi ya hiç. Birimiz hepimiz, hepimiz... içses için... bekleyin beni kumral bayan, ben geliyorum. Kaskatı kesiliyorum. Oysa kumral bayan hareketleniyor. Nereye gidiyor? Heyecanımı yenip bacaklarımı oynatabilsem bir iki adım sonra yanına varmam işten bile değil. Başka da bir planım yoktu zaten. Sonrası bir şekilde gelir diye düşünmüştüm. Otobüsün kapıları kapanıyor. Kumral bayan pencere kenarına oturmuş bana bakıyor. Mürdüm eriği hemen yanında ayakta duruyor. Yer bulamamış olmalı. Zaten her sabah en çok bu saatte kalabalık olur bizim otobüs. Oturabilmek için köşe kapmaca oynar herkes. İyi bilirim. Otobüs hareket ediyor. ‘Yarın,’ diye düşünüyorum tekrar. ‘Yarın bitireceğim bu işi.’ Şimdi kendimi toparlamam lazım. Yeniden derin derin soluk alıp veriyorum. Hâlâ duraktayım. Tanrım! Ne yaptım ben! Otobüsü kaçırdım!

...Tuna’nın kolları kopacak...

...Kumral bayan Tuna’nın keçilerini kaçıracak...

‘Tunaaaaaaaa!’ diye bağırarak apartmana doğru koşmaya başlıyorum.

Bir Ara Sokakta Günbatımı

Her gün gök eflatunlaşmışken aynı yoldan geçerim. Birkaç aceleci yıldız koyulaşan gökyüzünde göz kırparken tarifsiz bir huzur kaplar içimi. Çevreme bakar, her şeyi bir anda duyumsamak isterim. Belli belirsiz bir duman çökmüş olur dar sokağa. Aşı boyası rengindedir artık çatılar. Tanıdık tanımadık çok fazla insan görürüm. Doğup büyüdüğüm yer burası. Her şey yıllardır aynı, zamanın soğuk elleri bir türlü aşamamış begonvilleri.

Bir gün daha bitiyor. Kir, pas kokan çocuklar koşturuyor peşi sıra sarı bir plastik topun. Berber Emin onları izliyor, incecik dudaklarının arasında bembeyaz bir cıgara. Dumanı yükseliyor, yükseliyor, yükseliyor... Sarmaşıkların günebakan yüzlerini aşıp ahşap taraçalarda karışıyor serin rüzgâra. Bir bahriyeli geçiyor sokaktan.

Duvar diplerinde uyukluyor kediler, çöpleri eşelemekten yorgun düşmüş gibiler. Küçük bir çocuk ilk kez öğreniyor patilerinin altının pembeliğini. Emine Teyze yine balkonda; küçük parmağı dişlerinin arasında, uzak denizlerdeki yük dolu tankerlerde çalışan oğlunu düşünüyor. Oğlu gibi yapayalnız o da.

Rüzgâr esiyor. Bir sevinç sızıyor ağaçlardan. Mahalle kahvesinin önündeki taburede oturan ölgün gözlü yaşlı adam göğüs geçiriyor. Derin derin soluk alıp verirken sanki gülümsüyor. Gözbebeklerinde uzak anıların ışıltısı.

Tuz kokuyor rüzgâr. Mavi yeşil denizler düşüyor aklıma. Duyuyorum duvarların konuştuğunu, kahkahalar attığını sapsarı bir plastik topun... Akşamın solgun akışına kapılmış yaşam. Köşe başındaki çilingir kepengini indiriyor gürültüyle.

Vurun Kendinizi Kıyılarınıza

“Hayır mı gelir şiiri tükenen bir hayattan?”

Ellerine bakıyorum. Kirli tırnaklı, esmer tenli, uzun parmaklı ellerine... Anlatmak istedikleri başka bir şey var sanki o ellerin. Bira bardağına uzanıyor. Ağız dolusu bir yudum alıyor. Âdem elması bir kalkıp bir iniyor. Birahane hıncahınç dolu. Silik birer gölgeyiz kalabalığın arasında.

“Tek bir dize bile yazamıyorum ne zamandır!” diyor Suat.

Bakışlarındaki çaresizlik konuşmasına da yansımış. Neredeyse sesi titriyor.

“Belki de fazla zorluyorsundur,” diyorum. Sigara paketine uzanıyor sağ elim. Bir sigara çıkarıp dudaklarımın arasına yerleştiriyorum. Garson çerez dolu, derin, tahta bir tabak getirip masaya bırakıyor atarmışçasına. Yan masadaki kahkahalar birahanenin gürültüsüne karışıyor. Sigarayı yakıp küllüğe bırakıyorum.

“Tam aksine. Ne zamandır elime kâğıt kalem bile almadım. Şiirin gelip beni bulmasını istiyorum. Tıpkı eskiden olduğu gibi.” Bir yudum daha alıyor birasından. Ahşap masaya bırakıyor bardağı. Masa çiziklerle dolu. “Çok şey mi istiyorum?”

Bakışlarım küllükte ağır ağır yanan sigarada. Kıvrıla kıvrıla yükseliyor gri dumanı. Camdan dışarı bakıyorum. Sokak lambalarının cansız ışığı aydınlatıyor kalabalığı.

“Bazen bir şiir kotarabilmek için kendi kendime konuşuyorum evde. Sesim dönüp dolaşıp çarpıyor kendime.” Göğüs geçiriyor. Kulplu bardağa takılıp kalıyor cam yeşili bakışları. Parmaklarıyla bardağa vuruyor. “Ayşe’yi gördüm geçenlerde,” diye devam ediyor konuşmaya. “Saçlarının rengini değiştirmiş. Kızıl gölgeler...” Bir yudum daha alıyor kalın camlı bardaktan. “Birkaç dize geçer gibi oldu içimden. Ama yazasım gelmedi. İnanabiliyor musun? Cebimden not defterimi bile çıkarmadım. Öylece yürüyüp gittim.”

“Evlenmemiş miydi o?” Sigarama uzanıyorum. Camın arasından sızan bir esinti yalayıp geçiyor tenimi.

“Evlendi, evlendi ya.” Yüzünde buruk bir gülümseme. “Mutlu mudur sence?”

“Gidip konuşsaydın ya, ne zamandır bunu istemiyor muydun?”

“Artık çok geç. Bambaşka sokaklara saptık bir kere.” Duraksıyor. Kıpırdıyor gözlerinin kenarındaki çizgiler. Bir kez daha anlıyorum yaşlandığımızı. “Hem ben mutluyum böyle. Bir de yeniden şiir yazabilsem!”

Son kalan yudumu da içiyor. Sigaramı söndürüp ayağa kalkıyorum.

“Hadi gel çıkalım buradan.”

Sessizce ayağa kalkıyor. Önce paltosunu geçiriyor üzerine, ardından rengârenk atkısını doluyor boynuna. Zayıf, çelimsiz bir hali var. Bakışlarına yansıyor bu güçsüzlüğü. Masaya buruş buruş olmuş birkaç kâğıt para bırakıp kalabalığın arasından çıkışa doğru ilerliyorum. Garsonla göz göze geliyoruz çıkarken.

“İyi akşamlar, yine bekleriz,” diyor.

Başımı sallayıp gülümsüyorum.

Dışarıdayız. Şehrin is kokan sokaklarından birinde. Aysız gökteki bulutlar gibi süzülüp geçiyor yanımızdan çeşit çeşit insan. Suat elleri paltosunun ceplerinde, başı önde sessizce yürüyor. Loş ışıkta yüzündeki çizgiler daha bir belirginleşiyor. Dar sokak kıvrıla kıvrıla bizi Kordonboyu’na çıkartıyor. Hiç konuşmadan vapur iskelesine doğru yürüyoruz. Bir görünüp bir kayboluyor martılar. Yağmur uykuya dalmış bulutların arkasında. Hava buz gibi. Denizse Kordonboyunca yürüyen kalabalığı dinliyormuşçasına sessiz. Rüzgâr, ipek gibi kayıyor üzerinden.

“Vapurla karşıya geçmeyi çok seviyorum,” diyor Suat birdenbire. “Yırtık ağlar gibi bırakıveriyorum düşüncelerimi denize. Her biriyle başka başka

kıyılara vuruyorum sanki. Biraz olsun rahatlıyor içim.”

Geceye özgü o belli belirsiz sisin içinde tutunacak bir yer arıyor bakışları. Martılara, sokak satıcılarına, iskele babalarına çarptıkça kırılıp dökülüyor.

İskeleye varıyoruz.

“Kendine iyi bak,” diyor omzuma vurarak. Birkaç adım ilerleyip duruyor. “Biliyor musun,” diyor bana dönüp, “kaçak bir yolcu gibi hissediyorum bazen kendimi. Birileri burada olmamam gerektiğini fark ediverecek diye ödüm kopuyor.” Gülümsüyor. “Hadi eyvallah,” diyor. İncecik yelin sırtına binip ilerliyor iskele girişindeki turnikelere.

Bir süre arkasından bakıyorum. Ceketimin iç cebinden bir sigara çıkarıp yakıyorum sonra.

Gerisingeri otobüs duraklarına doğru yürümeye başlıyorum.

Aslında Cennet de Yok

“Kimsen var mı?” diye sordum.

“Yok,” dedi.

“Evin de mi yok?” dedim.

“Yok,” dedi.

“İsmin ne peki?” diye sordum.

“Yok,” dedi.

İşte o zaman kendi kendime konuştuğumu fark ettim.

Aslında bunu çok sık yapmıyorum.

Neyi?

Kendi kendime konuşmayı.

Sanırım yine yaptım.

Her şey filmlerdeki gibi gelişiyor bazen aklımda. Fon müziğiyle başlıyor her şey. Ortama göre, çevremdeki insanlara ya da ruh halime göre. Evet, özellikle ruh halime göre. Örneğin az önce kendi kendime konuşurken Schoenberg çalıyordu fon müziği olarak. Oysa ben fon müziği olarak Schoenberg çalan filmlerden hoşlanacağımı düşünmezdim. Fon müziği olarak Klaus Schulz çalan bir film izlemek istedim hep. Evet, hep istedim bunu. Böyle bir film var mı acaba?

“Yok,” dedi.

Kim?

Bilemiyorum artık bununla nasıl başa çıkılır. Adım atsam ses duyuyorum. Sağa bak ses, sola bak ses... Sessizliği özledim. Ben aslında sessizliğin nasıl

bir şey olduğunu bilmiyorum. Akranlarım da bilmiyor olmalı sessizliği. Duyumsadığım –ancak elbette hatırlayamadığım– en derin sessizlik annemin karnında geçirdiğim dokuz ay boyunca beni sarıp sarmalayan sessizlik olsa gerek. Artık hiçbir yer sessiz değil. Mesela mutfak. Benim mutfağım hiç sessiz değil. En beklenmedik anlarda buzdolabının motoru devreye giriyor örneğin. Daha o gün aldığım günlük sütleri soğutuyor. Ben buzdolabımda mutlaka iki şişe günlük süt bulundururum çünkü. Bunları soğutuyor işte. Günlük sütlerle birlikte daha pek çok gereksiz şeyi de soğutuyor buzdolabım. Meyveleri örneğin. Elmalar, muzlar, portakallar... Sonra bir de meyveli sodalar var. Oysa nefret ederim meyveli sodadan. Meyveli soda içerken dişlerimi gıcırdatırım.

Kim o?

Kim kim?

Ne oldu yine? Biri bir şey dedi sanırım. Yürürken düşünmek ne kadar zor. Sessiz kalamayınca her şey zorlaşıyor. Buzdolabımın motoru diyordum en son. Evet, buzdolabımın motoru. Buzdolabımın motoru olmasa su sebilinin motoru devreye giriyor. O da suyumu soğutuyor. Hiç farkına varmamışım. Ne kadar çok şeyi soğutuyormuşum meğer. Soğuğu hiç sevmem oysa! Kim sever ki soğuğu? Soğuk demişken... Isınmak için çalıştırdığım kaloriferin sesi hiç bırakmaz peşimi. Nereye gidersem gideyim kaloriferin borularında kocaman bir Japon balığı dolaşıyormuşçasına sesler gelir. Yazın odamı soğutmak için klimayı çalıştırdığımda motoru hiç susmaz, pencereyi açtığımda kornalar, kahkahalar, garip bir kakofoni... Görüyorsunuz işte, modern insan için sessizlik –

“Yok!”

Kesin sesinizi artık! Yeter! Sol ayağımın önüne sağ ayağımı atarken konuşuyorsunuz ve hemen ardından bu kez sol ayağımı sağ ayağımın önüne atarken yine konuşuyorsunuz. Nereden buluyorsunuz söyleyecek bunca şeyi? Ben söyleyecek o kadar çok şey bulamam aslında. Ne zaman uzun bir konuşma yapmaya çalışsam birkaç cümleden sonra mutlaka susarım. Uzun bir konuşma yapmaya çalıştığım kişi sıkılıp uzaklaştıktan sonraysa anlatacak bir sürü şey gelir aklıma. Düşünce kekemesiyim ben. Kalabalıkta konuşmaktan da hiç hoşlanmam. Ne zaman abartılı el kol hareketleriyle

çevresine toplanan bir grup insana bir şeyler anlatan birini görsem yolumu değiştiririm. Çünkü eğer yanlarından geçersem kalabalığın arasına karışıp, abartılı el kol hareketleriyle arasına karıştığım kalabalığa bir şeyler anlatan o kişiyi dinlemek için dayanılmaz bir istek duyarım. Kalabalığın arasına karıştığımdaysa dinleyenlerin yüz ifadelerini incelerim. Kalkan kaşlar, inen kaşlar, sallanan başlar... Ve tüm bunlar olurken abartılı el kol hareketleriyle kalabalığa bir şeyler anlatan o insanı bir tiyatro sahnesinde hayal ederim. İşte o an, abartılı el kol hareketleriyle kalabalığa bir şeyler anlatan bu kişi bir tiyatro oyuncusudur benim için. Tozlu bir sahnede bir oraya bir buraya koşturarak elini kolunu sallamaktadır. Abartılı el kol hareketleri herkesi etkiler çünkü. Karşı caddede yürüyen şu yaşlı kadın şemsiyesini açmış. Yağmur mu yağıyor acaba? Oysa havada bulut –

“Yok,” dedi.

O dedi. Ben değil. Ben bir şey demedim. Yalnızca adım önüne adım atmaya odaklanmalıyım. Bir de kaldırım taşlarındaki çizgilere basmamaya. Her nedense kaldırım çizgilerine bastığımda başıma korkunç bir şey geleceğine inanırım ben. Kolum kopacaktır mesela. Ya da hayatımın sonuna dek yetişmek istediğim her toplu taşıma aracını kaçıracağımdır. Bu yüzden kaldırım taşlarındaki çizgilere basmam. Kaldırım taşlarının birleştiği yerde oluşan çizgilere de basmamaya çalışırım. Ama çok zor durumdaysam, mutlak surette bu kurallardan birini çiğnemem gerekliyse, kaldırım taşlarının birleştiği yerde oluşan doğal olan çizgilere basmayı yeğlerim. Doğal olmayan hiçbir şeyi sevmem çünkü. Doğal olmayan şeyler midemi bulandırır. Örneğin karşı kaldırımda şemsiyesini açmış olan şu yaşlı kadın hiç doğal değil. Çünkü havada hiç bulut –

Yok.

Hatta epey güzel bir hava olduğu bile söylenebilir. Şu çizgiler, ah şu çizgiler! Hepsi aklımın oyunu aslında. Bunun farkındayım. Çevremde olup bitenlerin de farkında olmak istiyorum. Dikkatli olup hiçbir ayrıntıyı kaçırmamalıyım. Ama başımı kaldırır kaldırmaz kaldırım taşlarındaki çizgilere basıyor olduğumu düşünerek dehşete kapılıyorum. Kalp atışlarım hızlanıyor. Kalbim duruverecekmiş gibi geliyor. Oysa bu çok saçma. Çünkü kalp atışlarım hızlanıyor. Duruvermesi için yavaşlaması gerekmez mi? Hem zaten ölümden korkmuyorum aslında. Ölmek de doğal bir şey ne de olsa.

Hatta ölümün doğallığını yaşamda doğal olmayan birçok şeye yeğlerim. Ama aslında olmayan düşüncelerimin beni köşeye sıkıştırdığı nokta da işte tam burası. Başımı hemen indirip, beni kaldırım taşlarındaki çizgileri kollamaya döndürebilmek için kaldırım taşlarındaki çizgilere basarsam sevdiklerimin başına da korkunç şeyler gelebileceğine inandırıyorlar beni. Kolları kopacaktır mesela. Ya da hayatlarının sonuna dek yetişmek isteyecekleri her toplu taşıma aracını kaçıracaklardır. Bu büyük bir sorumluluk. İşte ben bu sorumluluğu omuzlarımda taşımak zorunda olduğum için hemen başımı indiriyorum. Sırtında dünyayı taşıyan Atlas'tan farkım yok. Oysa belki dünya da –

"Yok," dedi.

"Var," dedim.

Kaldırım taşları var. Kaldırım taşlarının üzerinde çizgiler var. Neyse ki kalp atışlarım düzene girdi. Ölümden korkmuyorum aslında. Ben yalnızca karanlıktan korkarım. Küçüklüğümden bu yana hep korktum karanlıktan. Karanlıktan korkmayanları hep kıskandım. Bulunduğum her odada elektrik düğmesine ilk uzanan hep ben oldum. Oysa karanlıkta korkulacak ne var ki? Karanlıktan korktuğumu düşünmediğim zamanlarda karanlık hakkında ne düşündüğümü sorsanız karanlıktan hoşlandığımı dahi söyleyebilirim. İşte bu kadar sinsi bir korku bu. Diğer tüm korkular gibi. Ölüm korkusu mesela. Ölümden korkmuyorum aslında. Ben yalnızca karanlıktan korkarım. Oysa karanlıkta korkulacak bir şey –

Yok.

Ayaklar görüyorum. Üstüme üstüme gelen ayaklar. Bir bilinmeyene doğru yürüyen ayaklar. Kaldırım taşlarındaki çizgilere basan ayaklar. Korkuları olan, kalabalıkta konuşmaktan çekinmeyen, sessizliğin yokluğundan rahatsızlık duymayan, her şeyi ama her şeyi beyin dedikleri bir okka et yığınının içine depolayıp gerektiğinde çıkarıp çıkarıp kullanan ayaklar bunlar. Turşu kaplarından farksız beyinler görüyorum bu ayakların üzerinde. Kokuşmuş düşüncelerini gezdirmeye çıkaran bir grup ayaktan başka hiçbir şey değiliz aslında. Aklımızda dişe dokunur tek bir düşünce bile –

“Yok!”

Televizyon kumandasının nerede olduğunu ya da alışverişten sonra bir okka eti nasıl taşıyabileceğimizi düşünüyoruz. Oysa bir okkalık turşu kabını sürekli olarak ayaklarımızın üzerinde taşıyor olmamız bizi hiç şaşırtmıyor. Tıpkı yaşamın artık bizi şaşırtmadığı gibi. Yaşam, ölümde bile şaşırtamıyor bizi artık. Her şeyi çözdüğümüzü, dünyanın bizi şaşırtacak bir gizi kalmadığını düşünüyoruz. Örneğin karşı caddede şemsiyesini açmış yürüyen şu yaşlı kadın cennete gideceğine inanıyor olmalı. Sabırla nefes alıp veriyor, zorluklara göğüs geriyor, dolma sarıyor. Cennete gideceğine emin çünkü. Yaşam onu şaşırtmıyor artık. Güneşten korunmak için şemsiyesini açıyor. Cennete gideceğine inanıyor. Olduğu gibi yaşamalı. Korunmaya gerek –

“Yok!”

Ölüm de –

“Yok!”

Yaşam da –

“Yok!”

Aslında cennet de –

“Yok,” dedim.

Yazmak

Elli haneli bir dağ köyündeyim. Çamurlu, taşlık yollarında sendeleyip durduğum bu yomsuz köye yazmak için geldim. Tahta bavuluma birkaç kıyafetle, ilham almayı umduğum şiir kitapları dışında hiçbir şey koymadan geldim.

Tek göz bir köy evi tuttum. Köyün muhtarı yaptırmış zamanında. Bir haftadır orada yaşıyorum. Kenef dışarıda. Gecelerin ayazında çıkmaya korkuyorum.

Bir hafta oldu geleli ama henüz tek bir satır dahi yazamadım. Aklımda dört dönen düşünceleri biçimlendirip onlara kâğıt üzerinde hayat vermekten âcizim.

Gecenin kara ağızlı kuyulara kadar sızdığı bir yer burası. Öyle yoğun ki gece, karasinekler yapışıyor sanki göğe. Kavruk derimi çevreleyen dört taş duvar, bir yazı masası ve sert bir döşekten ibaret odamda tanyerinin ağarmasını bekliyorum. Çıplak duvara yansıyan gölgeleri izliyorum kimi zaman. Renk renk, desen desen gölgeler...

Yağ lambamı alıp pencereden dışarıyı seyrediyorum. Uçsuz bucaksız karanlıkta göz kırpıyor kerpiç damlı evlerden sızan sarı ışıklar.

“Yazarsın demek.”

Evini tuttuğum muhtar böyle demişti.

Neden geldim ben buraya?

Bilmiyorum.

Her şey yamalı sanki bu köyde. Ceketler, şalvarlar, duvarlar, hayatlar bile... Günleri birbirine yamayarak yaşamaya alışmış köy halkı buraya gelmemi pek de hoş karşılamış olmasa gerek.

Yazı masamın üzerindeki köy ekmeğine kayıyor gözlerim.

Misafirperverler. Evet. Ama o bakışları yok mu...

Gözlerindeki kederi görüyorum o bakışlarda. Acımayı da...

Neden gitmiyorum buradan?

Bilmiyorum.

Yağ lambasını masaya bırakıp döşeğe uzanıyorum. Kenefe gitmem gerek. Geceleyin uzayan gölgemden çekiniyorum.

İnsanın içi kadar karanlık olur gölgesi.

Doğruluyorum. Bu satırları yazmam gerek.

Belki bir başlangıç...

Masanın önündeki tek bacağı kırık ahşap sandalyeye oturuyorum. Çiziklerle dolu masanın yüzeyine saçılmış boş kâğıtların arasından kalemimi çekip alıyorum. Yazmak için boş sayfaya uzanıyorum. Tüm bu çizikler... Köydeki yaşlıların yüzlerini hatırlatıyor bana. Avurtları kurumuş yapraklara benzeyen yaşlıları. Kalem elimde öylece kalakalıyorum.

Bembeyaz bir kâğıt seçip alıyorum. Mektup yazmak en iyisi herhalde. Kasabadaki yazar dostuma.

“Sevgili Metin...”

Diye mi başlasam bilemiyorum. Bana hediye ettiği antika mistar için teşekkür etmediğimi hatırlıyorum. Ondan da bahsederim.

Mektup değil oysa yazmak istediğim. Kargacık burgacık yazımla bir şeyler karalayabilsem şu boş sayfalara...

Bir kurt uluyor uzakta. İçim ürperiyor. Ellerim titriyor. Kalemi bırakıp mektup kâğıdını katlıyorum.

Neden yazamıyorum?

Bilmiyorum.

Lambadaki yağ tükenmek üzere. Alev bir uzuyor, bir kısalıyor; ellerim gibi titretiyor duvardaki gölgeleri.

En iyisi uyumak.

Döşeğe uzanıyorum yeniden. Yatarken aklıma bir şeyler gelir diye yanıma aldığım deri kaplı defteri göğsüme yerleştirip ellerimi üzerinde kenetliyorum. Göğsüme dayanılmaz bir sancı saplanıyor. Yazamadıklarımın ağırlığı olsa gerek. Yere atıyorum deri kaplı defteri. Derin derin soluk alıp veriyorum. Titreyen alev sönmeden ellerimi inceliyorum yüzüme yaklaştırıp.

Neden titriyor bu eller?

Bilmiyorum.

Kavurucu güneş perdesiz penceremden sızıp uyandırıyor beni. Ağzımda ekşi bir tat. Üst üste yutkunuyorum. Kurumuş dudaklarım yapışıyor birbirine. Bir daha açamamaktan korkuyorum.

Yazamadığım yetmezmiş gibi bir de konuşamamak...

Aralanıyor hafifçe dudaklarım. Döşekten inip masadaki sürahiyle bardağa koşuyorum. Kana kana içiyorum durgun suyu. Suda birikmiş rüyalarımdaki günahların tortusu.

Bardakla sürahiyi gürültüyle bırakıyorum ahşap masaya. Kâğıtlara bakıyorum. Hepsi boş. Bomboş.

Masanın köşesindeki ekmekten bir parça koparıp ağzıma atıyorum. Kayış gibi sert. Çiğnedikçe köpürüyor ağzım.

Dün geceden hatırladıklarımı yazsam bari.

Düşünüyorum. Bir kurt uluyor usumda. İçim titriyor ekmeği yutarken.

Duvardaki lekeler gölge oyunlarından geriye kalanlar sanki. Alacalı imgeler çarpıyor gözüme. Duvarların dördü de bir. Ve dördü de çullanıyor üzerime.

En iyisi dışarıya çıkmak. Çekindiğim köylülerin arasına karışmak.

Kolları yamalı ceketimi geçiriyorum üzerime. Birkaç boş kâğıt katlayıp kalemimle birlikte ceplerime sokuşturuyorum. Yazının nerede geleceği belli olmaz.

Gıcırdayan kapıyı açıp dışarıya çıkıyorum. Güneş gözlerimi acıtıp çapaklarımı eritiyor. Tozlu yoldan köy meydanındaki kahveye doğru ilerliyorum. Köydeki tüm gözlerin beni süzdüğünü hissediyorum o an. Perdeler aralanıyor, fısıltılar yükseliyor, omuzlar dürtükleniyor...

Adım önüne adım atarak kahveye varıyorum. Gözüm sarı topraktaki kara gölgemde. Havada mis gibi çay kokusu. Bıyıklı bakışlar çevriliyor bana.

“Hoş geldin beyim,” diyor içlerinden biri.

Başımı sallayıp çardağın altındaki boş masalardan birine ilişiyorum. Masada çizikler var.

Kahvecinin çırağı yanaşıyor yanıma. Koyu kırmızı çay dolu bir bardak bırakıyor önüme. Metal altlıkta çay birikmiş. Belli ki çırak acemi. İnce belli bardaktan bir yudum aldıktan sonra altlık yerine ahşap masaya bırakıyorum.

Her yüz yabancı. Her bakış çekinik.

Bir sigara yakıyorum. Kara dumanlar salan bir buhurluğum o an. Mavi göğe yükselen duman topak topak bulutlar oluşturuyor sanki. İki yudum daha içince bitiyor çay.

Nefes almadan yaşıyor gibiyim. Bu dünyadayım ama ölmüşüm sanki. Göğsüm, deri kaplı defterin ağırlığını ansıyor. İlençli yıldızların çıplak duvardaki gölge oyunları ulanıyor bakışlarıma. Belki de kimsenin selam vermemesi bu yüzden.

Masaya birkaç demir para bırakıp apar topar kalkıyorum. Muhtar köyün yakınında bir şelaleden söz etmişti. Onu bulup, onu yazmak istiyorum.

Kavruk köyün çağlayan şelalesi.

Bana selam veren adama bakıyorum. O da bana bakıyor ama görmüyor sanki. Bakışlarında ağulu bir keder.

Camiyi geçerek köyden çıkıp dümdüz ilerledikten sonra ulaşırsın şelaleye demişti muhtar. Dört hoparlörlü minareye doğru yürüyorum.

Kağşak bir cenaze arabası görüyorum. Başı örtülü kadınlar, dizlerini döven kadınlar, ağlamayan erkekler...

Göz çukurlarıma doluşacak solucanları, kurtçukları düşünüyorum. Onları şelaleyle ilintilemek istiyorum yazımda.

“Selamın aleyküm,” diyor donuk bakışlı adamlardan biri. “Biz yapamadık, tabutu sen taşır mısın arabaya.”

Bir diğeri, “Altın işlemeli renkli ibrişimden kefene sardık kızımızı,” diyor.

Renk cümbüşü gölge oyunuyla birleşiyor esrik aklımda.

Cami avlusunda öylece yerde duran tabutu tek başıma kaldırıyorum. Neden taşıyamıyorlar anlamıyorum. Tabutu arabaya yerleştirirken göğsüme yine aynı acı saplanıyor. Deri kaplı deftere bunları yazmam gerektiğini düşünüyorum.

“Allah ne muradın varsa versin,” diyor ağlayan kadınlardan teki.

Ah tek bir satır yazabilsem...

Arabaya koşulu beygir kişneyerek yola koyuluyor ağır ağır. Kalabalık da arkasından. Eğri büğrü köy yollarında gözden kaybolana kadar onları seyrediyorum. Kesif bir ceset kokusu kaplıyor her yanımı. Şelalede yıkanırım diyerek yürümeye devam ediyorum.

Kavruk toprağı eze eze ilerliyorum. Alnımdan akan ter göz kapaklarımı aşıp gözlerime sızıyor. Tam bir sessizlik hüküm sürüyor. Kalbimin atışlarını dahi duyabiliyorum. Yürüdükçe şelaleden uzaklaştığımı hissediyorum. Beni o tek göz evden, şekilsiz kerpiç evlerle dolu köyden uzaklaştırmak için muhtarın uydurduğu bir yalan belki de şelale. Köye günahlarımı, gecenin sızdığı kuyular kadar kara yüreğimi de getirdiğimi fark etmiş olabilir. Nereye gitsem uğursuzluk kara bir bulut gibi çörekleniyor üzerime. Bungun, iç burkan bir bulut.

Güdük ayakları çıplak bir oğlan çocuğu çıkıyor karşıma. Şelaleyi soruyorum. Haberi yok. Çarpık dişlerini göstere göstere sırıtıyor. Eksik dişlerinin boşluğunda tükürük birikiyor konuştukça. Daha ileride bir korkuluk mezarlığı olduğundan bahsediyor. Bir karga sürüsü geçiyor. Mavi gökte kara bir bulut.

Yazmak istiyorum.

Korkulukların mezarını ziyaret eden kargalar.

Tek bir satır yazabilseydim...

Cebinden sarkan sapanını çıkarıp sallaya sallaya uzaklaşıyor çocuk. Yürümeye devam ediyorum. Mezarlıkta, göçmüş korkulukların anısına bir ağıt yazabilirim belki.

Eciş bücüş tepeler görüyorum çok uzakta. Issız, asude bir yer burası. Kendimde değilim sanki. Gören gözler, koklayan burun, duyan kulaklar benim değil. Zaman kıvamlı bir bal gibi, akmak bilmiyor. Kargaların bet seslerini taşıyor yorgun rüzgâr. Ağzımda ekşi bir tat.

Nereye gidiyorum?

Bilmiyorum.

Gölgesi çocukluğumdaki pınarlar kadar serin bir söğüt ağacının altına kusuyorum yazamadığım satırları. Kayış gibi sert ekmeği, çizik dolu masaları, rengârenk kefenleri kusuyorum. Kustukça hayat buluyor,

rahatlıyorum. Yayılıp, kaplıyorum kuraklığı. Söğüt ağacı gölgesine oturup cebimdeki kâğıtları çıkarıyorum.

Uyuyakalmışım. Elimde kalem, önümde rüzgârda uçuşan beyaz kâğıtlar. Titrek, kuru bir kahkahaya uyanıyorum. Kağşak cenaze arabasını görüyorum gözlerimi açar açmaz. Donuk gözlü adam bana bakarak sırıtıyor.

“Köye götüreyim seni,” diyor. İri gözlerinde gizli kederde kendimi görüyorum. Önümdeki kâğıtları cebime koyup arabaya biniyorum.

“Sayende gömdük onu. Eksik olma,” diyor.

Susuyorum. Suskunluk mürekkep misali sızıyor yarı açık ağzımdan kararmaya yüz tutan göğe. Omuzlarını titreterek gülüyor donuk bakışlı adam.

“Bir korkuluk daha öldü işte. Kargalar çoğalacak,” diyor.

Tüm olanı biteni kâğıda dökmem lazım.

Tek bir satır yazabilsem...

At, başı önde ilerliyor. Arada bir şaklayan kırbaçla hızlanıp çok geçmeden yeniden yavaşlıyor. Bu şekilde köye varıyoruz. Üstüm başım toz içinde. Ağzımda o ekşi tat. Kahvenin önünden geçerken bakışlar bana çevriliyor. Donuk bakışlı adam tek göz evimin önünde indiriyor beni. İçeriye girmeden arkasından bakıyorum. Kerevetine renkli ibrişimden bir kefen serili.

Gökyüzünü geceden önce kargalar karartıyor. Çatılarda, yalaklarda, ağıllarda her yerde karga var. Yağ lambamı yakıp yazı masamın başına geçiyorum. Elimde kalem öylece bekliyorum. Gece penceremden sızıp tüm odamı kaplıyor. Göğsümde aynı ağrı. Yine yazamayacağım belli ki. Kalemi boş kâğıtların üzerine bırakıp döşeğime yatıyorum. Soğuk, yoz gece bedenimi sarıyor.

Düşümde asla yazamayacağım kanayan korkuluklar görüyorum.

Masal

Hiç beklemezken anımsanan bir anı gibi doldu odaya güneş. Aynadan, halıdan, rengi solmuş duvarlardan yansıyıp kondu tekir kedinin uzun burunlu yüzüne. Kedi silkinip pütürlü diliyle patisini yaladı. Zamanı uzattıkça uzattı. Divana uzanıp ellerini başının altında birleştirmişti küçük çocuk. İnce, kemikli parmakları kıpraşıyordu sarı saçlarının arasında. Büyüdükçe koyulaşacaktı saçlarının rengi, ama bunu henüz bilmiyordu. Bilmediği, öğrenmediği çok şey vardı.

Divanın ayaklarını uzattığı ucundaki pencereden dışarı bakıyordu. Güneşin sarısı göğün açık mavisine karışıyordu. Su katılmış rakı beyazı bulutlar geçiyordu ağır ağır. Hanımeli ve yasemin kokusu taşıyan rüzgâr estikçe açılan yarı aralık pencereyi sağ ayağıyla gerisingeri itekliyordu.

Sessizce pencere pervazına atladı tekir kedi. Islak burnunu titretip gözlerini kısarak kokladı ılık havayı. Pencereye gerili tele yaklaştı iyice. Oturup kuyruğunu ayaklarının çevresine dolayıp seyre daldı dışarıyı.

“Keşke hep böyle kalsa,” diye geçirdi içinden sebebini bilmeden. Neyin nasıl olması gerektiğini bilecek yaşta olmadığını düşündü sonra. “Daha çok küçüksün,” demez miydi hep anneannesi?

Okullar kapanalı birkaç hafta olmuş, yaz tatilinin buğulu rehaveti kaplamaya başlamıştı her yeri. Kışları yağmur yağdığında vahşi bir akarsuya dönüşen bahçeli evlerinin yanındaki dar, yokuşlu yol şimdi kupkuruydu. Çok uzakta bir kamyonun hızlandığını duyabiliyordu. ‘Uzun burunlu, kasası kırmızı bir kamyon bu,’ diye geçirdi içinden.

“Mırnav,” diye seslendi tekir kediye. Kedi sağ kulağını kıvırmakla yetinip oralı olmayınca bir daha seslenmedi. Bütün bir gün hiç sıkılmadan aylaklık edebileceğini düşününce geniş bir gülücük yayıldı güneş vuran yüzüne. Gözlerini kapatıp içine çekti mis kokan havayı. Anneannesini düşündü. O gözleri kapalı aylaklık ederken anneannesinin üst katta, beyaz boyalı demir balkon sandalyesinde dışarıyı seyrettiğine emindi. Annesiyse çalıştığı okulda ne işe yaradığını kestiremediği toplantılardan birinde olmalıydı. Ya babası? Babasının nerede olduğunu bilmiyordu. Öldüğünü, onu bir daha

asla göremeyeceğini söylemişlerdi. Kimin ne zaman ne yaptığını bilmenin ne kadar güzel olduğunu düşündü. ‘Demek Tanrı olmak böyle bir şey,’ dedi kendi kendine. Tanrı babasının da nerede olduğunu biliyor olmalıydı.

İki katlı, beyaz badanalı evin üst katında yaşıyordu anneannesi. Beyaz saçlı, beyaz tenli, kalın çerçeveli kahverengi gözlükleri buruşuk yüzünden eksik olmayan yaşlı bir kadındı. Sabah erkenden kalkıp balkona çıkar, güneş batana dek gelen geçeni izlerdi. Hemen her gün, havasızlık kokan salonundaki kalın camlı, ahşap dolapta sakladığı sararmaya yüz tutmuş fotoğrafları çıkarır göğüs geçire geçire baktıktan sonra gerisingeri yerine yerleştirirdi. Anneannesinin, dedesinin, ağaçların, kuşların henüz o doğmamışken neye benzediğini görmek için zaman zaman gizlice yukarı çıkıp camlı bölmedeki fotoğraflara bakardı. Resimlerdeki herkesin yüzünde ışıltılı bir mutluluk vardı. Güneşli, güzel günlerin fotoğraflarıydı bunlar. Tıpkı bugün gibi.

Çok önemli bir şey hatırlamış gibi hızla doğruldu. Mırnav tüylerini dikleştirip yere atladı. Rüzgâr pencereyi açtı ardına kadar. Divandan aşağıya saldığı küçük ayakları terlikleriyle buluştu. Yaz gününün ağır ağır sızdığı odadan çıkıp antreye açılan kapıya yöneldi. Mevsim ne olursa olsun soğuk olurdu antre. Merdivenler yukarıda anneannesinin evine açılan ahşap kapıyla, aşağıdaysa rutubetli bodrumla sonlanıyordu. Bodrumdan yükselen havanın ağır kokusu genzini yakardı.

Koşarak çıktı merdivenlerden. Taş basamakların soğuğu çarptı yüzüne. Serinledi. Eski, ahşap kapının önüne gelince durdu. Kapıyı çalmakla çalmamak arasında tereddüt etti. Minik elleriyle uzanıp tokmağı çevirirken anneannesine ne zamandır sürpriz yapmadığını düşünüyordu. Önce ayçiçeği sarısı saçlarıyla yuvarlak başı uzandı içeri, ardından düşük omuzlu, zayıf bir vücut ve yeşil şortundan leylek bacağı gibi sarkan çırpı bacaklar. Kapıyı kaparken gıcırdatmamak için çok yavaş hareket ediyordu.

Kapının hemen ardındaki kararmış parkeleri örten halının üzerinde genişçe bir masa, masanın ilerisindeyse pencerenin önüne yerleştirilmiş yüksek arkalıklı iki kırmızı koltukla üç kişilik, çuha yeşili bir divan vardı. Sağında kalan buzlu camlı kapı arka taraftaki yatak odasıyla banyoya uzanan karanlık koridora açılıyordu. Parmak uçlarında ilerleyerek solundaki yarı açık kapıdan geçerek eskiden misafir odasıyken şimdi ardiye olarak

kullanılan odaya girdi. Çevrede onlarca eski eşya ve üzeri temizlik bezleriyle örtülü birkaç kunt sandık vardı. Eski zaman kokuları ulaştı burnuna. Salondaki duvar saatinin yorgun tiktaklarını duyabiliyordu. Tam tahmin ettiği gibi anneannesi odanın sağındaki açık balkon kapısının ardında demir balkon sandalyesine oturmuş dışarıyı izliyordu. Sandalyenin arkalığına minder koymamıştı. 'Sırtı acımıyor mu?' diye düşündü. Ahşap parkeler her adımında eğilip bükülüyordu. Tatlı bir rüzgâr girdi açık balkon kapısından. Tül perde hızla kabarıp yavaşça eski halini aldı. Yaşlı kadın dirseğini siyah balkon demirine dayayıp başını yasladı elinin ayasına. Avına yanaşan bir panter gibi yavaş adımlarla ilerledi küçük çocuk. Tül perdeyi hızla çekip bağırdı:

"Böö!"

Anneannesi oturduğu yerde sıçrayıp ufaklığa döndü.

"Aman be Veli! Yüreğime indirmek mi istiyorsun?" Yüzündeki kırışıklar gevşeyerek sevgi dolu bir gülücüğe dönüştü.

Veli kıkırdayarak boynuna atıldı yaşlı kadının. Beyaz, kabarık saçların naftalini andıran kokusunu içine çekti.

"Yaramaz şey seni," diyerek omuzlarından yakaladığı gibi kucağına oturttu Veli'yi. "Anneanneni mi özledin bakayım sen?"

Evet dercesine başını aşağı yukarı salladı Veli. Ilık yaz rüzgârı sardı her ikisini. Egzozu patlak bir araba gürültüyle tırmandı evlerinin yanındaki yokuşu.

"Aşağıda sıkıldım," dedi uzaklara bakarak. Çok uzakta, civar apartmanların arkasında ışıldayan denizin maviliğini düşündü. "Bana masal anlatır mısın anane?" dedi başını yukarı kaldırarak. Ellerini bacaklarının arasına kıstırdı. Güneşi bulutlar kapamış, balkonu kaplayan koyu gölgenin serinliği içini titretmişti.

"Anlatırım tabii kuzum," diyerek gülümsedi yaşlı kadın. Veli'nin saçlarını okşadı yavaşça. Anneannemin elleri buruş buruş diye düşündü Veli.

Bulutların ardından ağır ağır çıktı güneş. Gözlerini kamaştırdı. Göğün maviliğinde, çok yüksekte bir martı süzülüyordu.

“Bir varmış, bir yokmuş...” diye başladı masal, diğer tüm masallar gibi.

Sonsuza dek anneannesinin kucağında masal dinlemeyi istedi Veli.

Çok uzakta bir vapur düdüğü öttü.

[1] “Kış Bitti”, Cevat Çapan.